

R

r (ra') *m.dh* Xarafka toban iyo toddobaad ee xuruufta af soomaaliga, waana shibbane.

raab *m.l.fk* Qayb.

raabac¹ *m.l* Qof buuxiya kaalin cayaar turub oo maran.

raabac² *f.mg1* (-cay, -cday) Kaalin ciyaar turub oo maran buuxin.

raabacad *m.dh* Cayaar turub (dabaka-eri) marka saddex raani baxdo tan afaraad ee harta.

raabacid *m.f.dh eeg* raabac².

raabakh¹ *m.l* (-khyo, *m.dh*) Qalab aad u gabooabay.

raabakh² *f.mg1* (-khay, -khday) Qalab, wax aad u gaboobay noqosho.

raabakhid *m.f.dh eeg* raabakh².

raabakhsan *f.mg4* (-naa, -nayd) Wax raabakhay ahaansho (qalab).

raabakhsanaan *m.f.dh eeg* raabakhsan. *ld* raabakhsanaansho.

raabakhsanaansho *m.l/dh ld* raabakh-sanaan.

raabaraabe *m.l.fk* (-bayaal, *m.l/dh*) Laba kooxood ama wax ka badan oo kala dandambeeyaa isku jihana u socda; kooxkoox. *ld* raaberaabe.

raaberaabe *m.l* (-bayaal, *m.l/dh*) *ld* raabaraabe.

raabiya *m.dh* (daaw.) Cudur muddo gaaban oo uu keeno firus, wuxuuna ku dhacaa maskaxda iyo xangullada ee xoolaha dhiigga kulul, waxaana sida badan dadka u gudbiya qaniinyada ey cudurka qaba. Astaamuhu waxay soo baxaan muddo u dhexseysa 10 beri ilaa sannad waxayna ka koobanyihiin: jir xanuun, qandho, dhibaato neefsashada, dhareerid, xilliyo qofku aad u kacayo iyo muruq-roor xanuun badan oo ay liqiddu keento. Xaaladaha dambe ee cudurka; aragga biyaha oo keena qallal iyo curyaannimo. Dhimashadu waxay dhacdaa 4-5 beri dhedhood.

raabsasho *m.f.dh eeg* raabso. *ld* **raabsi**, **raamsasho**, **raamsi**.

raabksi *m.l ld* **raabsasho**.

raabso *f.mg3* (-saday, -satay) 1. Xoolo wax calalin; baryaqaadid. 2. Dad wax calalin. *ld* **raamso**.

raac *f.g/mg1* (-cay, -cday) 1. (*f.g*) Cid socod ku wehelin. 2. (*f.g*) Waddoqaadid. 3. (*f.g*) Diyaarad, baabuur iwm oo socda fuulid. 4. (*f.g*) Bahal iyo dayac xoolo ka ilaalin. 5. (*f.g*) Cid cayrsasho. 6. (*f.mg*) Ku r.: cid ra'y iwm la oggolaan. 7. (*f.mg*) La r.: xoolo iwm garaacid.

raacasho *m.f.dh eeg* raaco.

raacatannimo *m.dh* Raacato ahaansho.

raacato *m.dh.u* Dad reer guuraa ah oo miyiga ku nool oo xoolo dhaqda.

raacdabeeb *m.dh* Dad gadaal ka daafacaya col wax dhacay ama wax dilay; Geeddan.

raacdayn *m.f.dh eeg* raacdee.

raacdaysasho *m.f.dh eeg* raacdayso. *ld* **raacdaysi**.

raacdaysi *m.l ld* **raacdaysasho**.

raacdayso *f.g3* (-stay, -satay) 1. Nafley cayrsasho. 2. Wax raadsasho.

raacdee *f.g2* (-deeyay, -daysay) 1. Nafley daba ordid. 2. Xoolo lumay raadin. 3. Nafley meel ka cayrin.

raacd¹ *m.dh.u* Ciidan laga daba diro ciidan wax laayay ama dhacay.

raacd² *m.dh* Qof wax lumay raadintooda ku hawlan.

raaci *f.g2* (-iyay, -isay) 1. Wax socda wax kale ku darid. 2. Xoolo cid ilaalisu yeelid. 3. Habaar ama duco cid ku larid. *ld* **raacsii**.

raacid *m.f.dh eeg* raac.

raacin *m.f.dh eeg* raaci. *ld* **raacis**, **raaciin**.

raacis *m.l ld* **raacin**.

raaciyyad *m.dh ld* **raaciye**.

raaciye *m.l* 1. Dad waddan ku wada nool inta maamulka haysa mooyaane inta kale oo la xukumo; shacbi. 2. Dad inta aan ciidan ahayn; rayid. *ld* **raaciyyad**.

raaco *f.g3* (-cday, -catay) 1. Qof hantidiisa ama dantiisa daryeelasho. 2. Qof cilmi diineed barasho.

raacsan *f.g4* (-naa, -nayd) 1. Ku r.: qof, cid kale la fikrad ahaansho. 2. Wax meel ama wax kale ka tirsan ahaansho. 3. Wax wax kale ku dhinac samaysan ahaansho.

raacsanaan *m.f.dh eeg* raacsan. *ld* **raacsanaansho**.

raacsanaansho *m.l/dh ld* **raacsanaan**.

raacsii *f.g2* (-iiyay, -iisay) *ld* **raaci**.

raacsiiin *m.dh ld* **raacin**.

raad *m.l* (-dad, *m.l*) 1. Astaanta waxa soconaya cagtoodu dhulka ku reebto. 2. Calaamat ka harta wax hore u jiray. 3. Xusuus aan qofku illaawi karin.

raadaar *m.l* (-rro, *m.dh*) *ld* **raadar**.

raadar *m.l* (-rro, *m.dh*) (*fis.*) Qalab dareema meesha iyo jihada socodka ee walxo meel fog maraya sida maraakiibta iyo dayara-daha, waxana qiyasta laga qaataa dhudaha birlabdanabeedka soo noqday, kaddib malkii ay abbaareen walaxda socotay.

raadgad *f.g1* (-day, -ddy) U r.: wax raadkooda baabi'in.

raadgasho *m.f.dh eeg* raadgado.

raadgadid *m.f.dh eeg* raadgad.

raadgado *f.mg3* (-atay, -adatay) Cid si aan raadkeeda loo arkin u socosho.

raadgamid *m.dh ld* **raadqaadid**.

raadgan *f.g1* (-gamay, -gantay; -gami) *ld* **raadqaad**.

raadgoo *f.g2* (-gooyay, -goysay) 1. Raadgooyo samayn. 2. Wax cirib tirid.

raadgoob¹ *m.l* Baarid la sameeyo si loo helo waxa maqani meesha uu maray. *ld* **raadgoobid**.

raadgoob² *f.g1* (-bay, -btay) 1. Waxa maqan meesha uu maray baarid. 2. Wax maqan doonid.

raadgoobid *m.f.dh eeg* raadgoob². *ld* **raadgoob¹**.

raadgooyn *m.f.dh eeg* raadgoo.

raadgooyo *m.dh* Hab loo raadiyo xoolaha dhuma ama wixii kaloo la raadinayo.

raadgur¹ *m.l* 1. *ld* **raadgurid**. Doonidda wax maqan meesha uu maray. 2. *ld* **raadgurid**. Baaridda arrin iyada oo la eegayo sidii ay u dhacday. 3. Tuug wax qaaday si uusan ula fogaan sixir lagu sameeyo.

raadgur² *f.g1* (-ray, -rtay) 1. Wax maqan meesha uu maray doonid. 2. Tuug si uu u soo celiyo wixii uu qaaday sixrid.

raad-guri-cagaar *m.l* (-dad, *m.l*) (*cими*) Muuqaal fallaaraaha qorraxeed ee galay

gibilka dhulka: gibilku wuxuu u oggolaadaa tamarta qorraxeed ee hiraka gaaban inay gaarto dhulka dushiisa; tamartaasi waxay kululaysaa dusha dhulka, dabadeedna dhulku tamar kulul oo hirarkedu ay dhaadheeryihiin ayuu gibilka ku sii daaya, kulaylkaasna gibilka ayaa lagu hayaa gaar ahaan marka cirku caad leeyahay. Sidaas darteed gibilku wuxuu u shaqaynaya sida qarshada guri cagaar.

raadgurid *m.f.dh eeg* raadgur¹. *ld* **raadgur**¹ (1,2).

raadguur¹ *m.l* Cirib go'idda wax jiri jiray ay cirib go'aan.

raadguur² *f.mg1* (-ray, -rtay) Wax jiritaankiisa tirtirmid.

raadguurid *m.f.dh eeg* raadguur².

raadi *f.g2* (-iyay, -isay) 1. Wax raadkiisa doonid. 2. Wax maqan meesha uu ku suganyayah doonid. 3. Wax baarid.

raadin *m.f.dh eeg* raadi. *ld* **raadis**.

raadis *m.l ld* **raadin**.

raadiye *m.l* (-yayaal, *m.l/dh*) 1. Qalab elektaroon ah oo wararka dira lagana baahiyoo. 2. Saldhigga wararka laga diro. *ld* **raadi-yow**.

raadiyograafi *m.l* (-iyo, *m.dh*) (*даау*) Raajada cuduraqoonsiga. Farsamada baari-taanka jirka ayadoo la dhexmarsiinayo fallaraha ekis (x-rays), waxay soo saartaa sawirro (raadiyograafis) ku yaal beniikol loogu talaggalay ama iskriini fallooroshidan leh. Raadiyograafka waxaa loo adeegsadaa cudur aqoonsiga: lafaha jaba, boogcaloo-leed, iyo dhagax gala xameeytihaysta ama kelyaha, marka baaritaanka dibedda uu ku fillaan waayo cudur aqoonsiga.

raadiyoom *m.l* (-mmo, *m.dh*) (*киим*) Curiye bir ifta ah oo ah kaahfale cad, kana tirsan ururka alkalayn-dhuleed. Waxa ay leedahay dhawr iskugod oo cimri gaaban iyo hal iskugod oo cimri dheer kaas oo ah raadiyam-226 (cimri-badheedkeeduna ya-hay 1602 sano).

raadiyow *m.l ld* **raadiye**.

raadka dobler *m.l* (-dadka ..., *m.l*) (*fis.*) Isbeddelka muuqda ee rakaadka ileyska ama jabaqda ay bixisay walax soconaysa, marka loo eego ilaaliya taagaan. Marka ay walaxdu ku soo socoto ilaaliyaha rakaadku waxa uu u muuqdaa mid kororsan; marka ay walaxdu dhaafsto ilaaliyaha rakaadku waxa uu u muuqdaa mid hooseeya.

raadka footoodanabeeed *m.l* (-dyo, *m.dh*) (*fis.*) Bixinta elektaroonno ee dusha biraha, marka lagu kaahiyo hirarka,

birlabdabbeedka. Tirada elektaroonnada ee baxay waxa ay ku xiranyihii italka kaha.	raagsi <i>m.l ld raagsasho.</i>
raadqaad¹ <i>m.l</i> 1. Wax la raadinayo oo raadkooda la dabaggalo. 2. Sixir.	raagsiino <i>m.l/db ld raagsasho.</i>
raadqaad² <i>f.g1 (-day, -dday)</i> 1. Raad baarid, raadraacid. 2. Qof sixirid si uu meesha uu ku nool yahay uga cararo. <i>ld raadgan.</i>	raagsiinyo <i>m.l/db 1. ld raagsasho.</i> 2. Daahid badan.
raadqaadan <i>f.mg4 (-dnaa, -dnayd)</i> Wax sixran ahaansho.	raagso <i>f.g3 (-saday, -satay)</i> Wax imaatin- koodu dib u dhacay daahsasho.
raadqaadid <i>m.f.db eeg</i> raadqaad. <i>ld raad-</i> <i>gamid.</i>	raaji <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> 1. Wax cumrigooda dheerayn. 2. Wax daahin.
raadqaadnaan <i>m.f.db eeg</i> raadqaadan. <i>ld</i> <i>raadqaadnaansho.</i>	raajin <i>m.f.db eeg</i> <i>raaji.</i> <i>ld raajis.</i>
raadqaadnaansho <i>m.l/db ld raadqaadnaan.</i>	raalli <i>m.l</i> 1. R. ah: qof faraxsan oo aan waxba tebeyn. 2. R. ah: qof aan arrin diid-daneyn.
raadraac¹ <i>m.l</i> Baarid la sameeyo si arrin hore u dhacday xaqiqdeeda loo helo. <i>ld raadraacid.</i>	raalliggeli <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Cid wax ay raalli ku noqoto u sameyn.
raadraac² <i>f.g1 (-cay, -cday)</i> Arrin hore u dhacday xaqiqdeeda raadin.	raalliggelin¹ <i>m.f.db eeg</i> raalliggeli.
raadraacid <i>m.f.db eeg</i> raadraac ² . <i>ld raad-raac¹.</i>	raalliggelin² <i>m.db</i> Ficil aad qofka ku siinaysid, waxa uu rabo si uusan wax kuu yeelin ama kaaga xumaan.
raadreebid <i>m.db</i> Waxyabaha loo keydiyo taariikh ahaan.	raallinimo <i>m.db</i> Qof wax ka raalli ah ahaansho.
raadsasho <i>m.f.db eeg</i> raadso. <i>ld raadsi.</i>	raalliyad <i>m.db ld raalliyiyo.</i>
raadsi <i>m.l ld raadsasho.</i>	raalliyanimo <i>m.db</i> Raalliyiyo ahaansho.
raadso <i>f.g3 (-saday, -satay)</i> 1. Wax maqan daydayasho (qof). 2. Wax meel lagu ogaa ka doonasho.	raalliyiyo <i>m.dh,kh</i> R. ah: haweenay ninkeeda u dhego nugul ah. <i>ld raalliyad.</i>
raadtirasho <i>m.f.db eeg</i> raadtiro.	raamayn <i>m.f.db eeg</i> raamee.
raadtiro <i>f.mg3 (-rtay, -ratay)</i> Qof si aan raadkiisa loo arkin u socosho.	raamaysasho <i>m.f.db eeg</i> ramayso.
raadyoosonde <i>m.l (-dayaal, m.l/db) (c.cimi.)</i> Qalab iskiis isu rikoorgareeya oo lagu isticmaalo mitroolojiga, badanaa cabbiraadda cadaadiska sare, isaga oo wata laliye ku dhigan balloon haydrojiin ka buuxdo.	raamayso <i>f.mg3 (-stay, -satay)</i> 1. Raan yeelasho (qof ama geed). 2. Qof maskaxda wax uga dhimanyihii noqosho.
raaf¹ <i>m.l (-faf, m.l)</i> 1. Qoobka hoose ee qanjaafuluuhu ku dhaaaranyihii ee lo'da ama ariga midkood. 2. Olole dad dan gaar ah laga leeyahay oo khasab lagu dumo; qafaal.	raamee <i>f.g2 (-meyay, -maysay)</i> Wax raan u yeelid.
raaf² <i>f.g1 (-fay, -ftay)</i> 1. Nafley xasuuqid. 2. Dad khasab ku ururin.	raamo <i>m.db</i> 1. Dhul daaqa xoolaha ku wanaagsan oo ciid cad, jilicsan leh. 2. <i>eeg</i> raan.
raafdillaac <i>m.l (duaw.)</i> Cudur ku dhaca labada raaf ee xoolaha dhexdooda oo ka dhasha qoyaanka. <i>ld raafqarrar.</i>	raamsasho <i>m.db ld raabsasho.</i>
raafid <i>m.f.db eeg</i> raaf ² .	raamsi <i>m.l ld raabsasho.</i>
raafqarrat <i>m.l ld</i> raafdillaac.	raamso <i>f.mg3 (-saday, -satay)</i> <i>ld raabso.</i>
raag¹ <i>m.l</i> 1. Waqtiga uu shay soconayo, muddo. 2. Daah, habsaan.	raan <i>m.db (-aamo, m.l)</i> 1. Miqyo dun ah oo isku maran oo maro dacalkeeda laga laallaadsho. 2. Timo ama dhogor isku guntan. 3. Geed laamijiisa buulal shimbireed ama cutubcutub miro ahi ka laal- laadaan.
raag² <i>f.mg1 (-gay, -gtay)</i> 1. Daahid. 2. Waqtii badan jirid.	raanbi <i>m.l (-yo, m.db)</i> Raar yar oo aqal Soomaliga la dhex geliyo, oo la saaro weelasha si aan aboorka u cunin.
raagid <i>m.f.db eeg</i> raag ² . <i>ld raagis.</i>	raandayn <i>m.f.db eeg</i> raandee. <i>ld randays.</i>
raagis <i>m.db ld</i> raagid.	raandays <i>m.l ld</i> raandays.
raagsad <i>m.l ld</i> raagsasho.	raandaysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Wax raando lagu simay ahaansho.
raagsasho <i>m.f.db eeg</i> raagso. <i>ld raagsad, raagsi,</i> <i>raagsiino, raagsiinyo.</i>	raandaysnaan <i>m.l/db eeg</i> raandaysan. <i>ld</i> <i>raandaysnaansho.</i>
	raandaysnaansho <i>m.l/db ld</i> raandaysnaan.
	raandee <i>f.g2 (-deeyay, -deysay)</i> Alwaax raando ku simid.

raandhiis <i>m.l</i> R. leh: waxtar raaga oo dhaxal gal ah.	raaran² <i>f.mg4 (-ruraa, -rnayd)</i> Wax meel sare saaran ahaansho.
raando <i>m.db</i> Qalab ka kooban alwaax bir af dhexda ku leh oo lagu simo alwaaxda.	raarasho <i>m.f.db eeg</i> raaro.
raani <i>m.db (-iyo, m.l)</i> Warqad turub, ranka ka tirsan oo boqoradi ku sawirantahay. <i>ld raaniyad.</i>	raarbiyood <i>m.l (-dyo, m.db)</i> Raar meydka lagu dhaqo.
raaniyad <i>m.db ld raani.</i>	raarcaw <i>m.l</i> Raar yar oo caws laga sameeyey oo la goglado.
raansow <i>m.l ld raasow.</i>	raardhisme <i>m.l</i> Raar weyn oo loo sameeyo in aqlka lagu dado.
raaqraaq <i>f.mg1 (-qay, -qday)</i> Muddo noolaansho.	raargogol <i>m.l</i> Raar si gaar loo sameeyo oo loogu talo galo in la goglado.
raaqraaqid <i>m.f.db eeg</i> raaqraaq.	raari <i>m.l</i> 1. Nooc bariiska ka mid ah oo ka baxa waddanka Barma. 2. Meel dhir dhaadheer oo badan leh.
raaqraaqin <i>m.db</i> Siima raaqraaqin: siima jirin, siima noolaan.	raarici <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Wax meel sare ka soo laallaadin.
raar¹ <i>m.l (-rar, m.l)</i> 1. Gogol caws ka samaysan oo dun lagu xardhay. 2. Dhismo kor u dheer oo dusha sare lagaga deday qoryo, caws iwm oo laga fuulo, bahalaha, qaniinka, kaneecada iwm. 3. Qoryo, dhagxaan iwm oo la is dul saaray oo salaan ahaan loo adeegsado. 4. Qoryo ceelka afkiisa lagu dadbo.	raaricid <i>m.f.db eeg</i> raarac ² . <i>ld raarac¹</i> (2).
raar² <i>m.db</i> 1. Guriga gudiihsa qaybta dambe ee saabaanka muhiimka ah la dhigto. 2. Sariir qoryo ka samaysan.	raaricin <i>m.f.db eeg</i> raarici. <i>ld raaricis.</i>
raar³ <i>f.g1 (-ray, -rtay)</i> 1. Wax meel sare saarid. 2. Raar dhisid.	raaricis <i>m.l ld raaracinc.</i>
raarac¹ <i>m.l</i> 1. R. ah: meel hoobad ah. 2. <i>ld raaricid.</i>	raarid¹ <i>m.f.db eeg</i> raarid ³ .
raarac² <i>f.mg1 (-cay, -cday, -rici)</i> Wax meel sare ka soo laallaadid.	raarid² <i>f.g1 (-day, -dday)</i> 1. Ka r.: wax meel sare ka soo daaddejin. 2. Ka r.: cid wax fahansiin.
raaracan¹ <i>f.mg1 (-cmay, -cantay)</i> <i>ld raa-racsan¹.</i>	raarid³ <i>m.f.db eeg</i> raarid ² .
raaracan² <i>f.mg4 (-cnaa, -cnayd)</i> <i>ld raa-racsan².</i>	raarimid <i>m.f.db eeg</i> raarain ¹ .
raaracmid <i>m.db ld raaracsamid.</i>	raarnaan <i>m.f.db eeg</i> raaran ² . <i>ld raar-naansho.</i>
raaracnaan <i>m.db ld raaracsanaan.</i>	raarnaansho <i>m.l/dh ld raarnaan.</i>
raaracnaansho <i>m.l/dh ld raaracsanaan.</i>	raaro <i>f.mg3 (-rtay, -ratay)</i> Wax meel sare saarasho.
raaracsad <i>m.l ld raaracsasho.</i>	raarrid <i>m.f.db eeg</i> raarid.
raaracsamid <i>m.f.db eeg</i> raaracsan ¹ . <i>ld raa-racmid.</i>	raas <i>m.l (-sas, m.l)</i> 1. Qoys. 2. Meel qoys degi karo. 3. <i>ld raasi.</i>
raaracsan¹ <i>f.mg1 (-amay, -antay)</i> Wax meel ka soo laallaada noqosho. <i>ld raaracan¹.</i>	raasammaal <i>m.l</i> 1. Hantida asasiga ah ee ganaci lagu bilaabo; lafo. 2. Hanti qof leeyahay. <i>ld raasumaal.</i>
raaracsan² <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Wax meel ka soo laallaada ahaansho. <i>ld raaracan².</i>	raasammaali <i>m.l (-iyiin, m.db)</i> Qof hanti badan leh. <i>ld raasummaali.</i>
raaracsanaan <i>m.f.db eeg</i> raaracsan ² . <i>ld raaracnaan, raaracnaansho, raaracsanaansho.</i>	raashin <i>m.l.u</i> Cuntada daruuriga ah ee dadku ku nool yahay; gasiin.
raaracsanaansho <i>m.l/db ld raaracsanaan.</i>	raasi <i>m.l (-iyo, m.db)</i> 1. Dhul dhuubar oo badda aad u dhix gala. 2. <i>ld raas</i> (3).
raaracsasho <i>m.f.db eeg</i> raaracso. <i>ld raaracsad, raaraci.</i>	raasow <i>m.l (bot.)</i> Nagaar laamo jilicsan iyo caleen dhuudhuubar leh oo marka la kariyo caleemihisa dadku cunto ahaan u cunaan. <i>ld raansow.</i>
raaracsi <i>m.l ld raaracsasho.</i>	raasummaal <i>m.l ld raasummaal.</i>
raaraco <i>f.mg3 (-saday, -satay)</i> Wax meel ka laallaadsasho.	raasummaali <i>m.l ld raasummaali.</i>
raaran¹ <i>f.mg1 (-rmay, -rantay)</i> Wax la raaray noqosho.	raasweyn <i>m.db</i> Haweenay ubad iyo xoolo badan leh.
	raatib <i>m.l</i> 1. Quraan akhris, werdi iwm oo waqt go'an si joogto ah loo sameeyo. 2. <i>(-byo, m.db)</i> Laba iniinood oo ka mid ah iniinaha tusbaxa oo tirooyin go'an u kala qaybiya tusbaxa middood. <i>ld ratib¹</i> (1).

raawi <i>f.g/mg2 (-iyay, -isay)</i> 1. (<i>f.g</i>) Bir si ay u simanto garaacid. 2. (<i>f.mg</i>) Si isla helid ah sacab u tumid.	rabash² <i>f.g1 (-bshay, -bashtay; -bshi)</i> Cid qulquladayn. <i>ld rabshadee, rabshee.</i>
raawin <i>m.f.dh eeg</i> raawi. <i>ld raawis¹</i> (1).	rabbaas¹ <i>m.l</i> Orod boodbood leh. <i>ld rabbaasid.</i>
raawis¹ <i>m.l ld</i> raawin ; <i>ld raawisid</i> (2).	rabbaas² <i>f.mg1 (-say, -stay)</i> Orod boodbood leh samayn (nafley).
raawis² <i>m.l</i> Mindi iwm gabowday oo aan wax goyn karin. <i>ld saawir.</i>	rabbaasid <i>m.f.dh eeg</i> rabbaas ² . <i>ld rabbaas¹.</i>
raawis³ <i>f.g1 (-say, -stay)</i> Gaadiid-badeed majare u toosin.	rabbaayad <i>m.dh (-do, m.l)</i> Xayawaan la baray inuu dadka la dhaqmo.
raawisid <i>m.f.dh eeg</i> raawis ³ . <i>ld. raawis¹</i> (2).	rabbadh <i>m.l (-dhyo, m.dh) (kiim.)</i> Walax taran badan oo laastig ah oo macmal ama dabiici ah.
raawisimo <i>m.dh</i> Mindi raawis ahaansho. <i>ld saawirnimo.</i>	rabbayn <i>m.f.dh eeg</i> rabbee.
raaxayn <i>m.f.dh eeg</i> raaxee. <i>ld raaxo</i> (2).	rabbayn <i>m.f.dh eeg</i> rabbbee.
raaxaysad <i>m.l ld</i> raaxaysasho.	rabbaysan¹ <i>f.mg1 (-smay, -santay; -smi)</i> 1. Ubad si habboon u barbaarid. 2. Xayawaan rabbayad noqosho.
raaxaysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Wax raaxo ku jiro ahaansho.	rabbaysan² <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> 1. Ubad si habboon u barbaary ahaansho. 2. Xaya-waan rabbayad ahaansho.
raaxaysasho <i>m.f.dh eeg</i> raaxayso. <i>ld raaxaysad, raaxaysi.</i>	rabbaysasho <i>m.f.dh eeg</i> rabbayso. <i>ld rab-baysi.</i>
raaxaysi <i>m.l ld</i> raaxaysasho.	rabbaysi <i>m.l ld</i> rabbaysasho.
raaxaysnaan <i>m.f.dh eeg</i> raaxaysan. <i>ld raaxaysnaansho.</i>	rabbaysmid <i>m.f.dh eeg</i> rabbaysan ¹ .
raaxaysnaansho <i>m.l/dh ld</i> raaxaysnaan.	rabbaysnaan <i>m.f.dh eeg</i> rabbaysan ² . <i>ld rabbaysnaansho.</i>
raaxayo <i>f.mg3 (-stay, -satay)</i> 1. Nolol raaxo leh ku noolaansho. 2. Nasasho; daaltirasho.	rabbaysnaansho <i>m.l/dh ld</i> rabbaysnaan.
raaxee <i>f.mg2 (-xeeyay, -xaysay)</i> 1. U r.: cid nolol raaxo leh ku noolaysiin. 2. U r.: qof niyaddiisa farxad gelin.	rabbayso <i>f.g3 (-stay, -satay)</i> 1. Ubad si habboon u barbaarsasho. 2. Xayawaan rabbayad ka dhigasho.
raaxo <i>m.dh</i> 1. Nolol aan dhib lahayn. 2. <i>ld raaxayn.</i>	rabbee <i>f.g2 (-beeyay, -baysay)</i> 1. Ubad si habboon u barbaarin. 2. Xayawaan rabbayad ka dhigid.
raay <i>m.dh (-yo, m.l)</i> 1. Xiniin. 2. Dad wada dhalasho ka dhaxayso laan ka farcantay; jilib.	rabbee <i>f.g2 (-beeyay, -baysay)</i> Geel wax ku tumasho.
raayo <i>m.dh</i> 1. Daruur yar oo markaas di'id bilaabaysa. 2. Xiniiniyo.	Rabbi <i>m.l</i> Weynaha dunida iyo waxa ku dul nool oo dhan abuuray; Alle; Eebbe.
rab¹ <i>m.l</i> Qarka meesha ugu sarreysa oo aan la fuuli karin.	rabbituug <i>m.l</i> Baryo Eebbe wax lagu weyddiisto.
rab² <i>m.dh</i> Meel; kob.	rabbuus <i>m.l</i> Caajis nafsaani ah oo dadka ku dhaco.
rab³ <i>f.g1 (-bay, -btay)</i> Wax niyadda ka jeclaysasho.	rabi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Bir la tumay soofeyn.
rabaal <i>m.l (-llo, m.dh)</i> Meel taag ah ama kur ah.	rabid <i>m.f.dh eeg</i> rab ³ . <i>ld rabitin.</i>
rabadin <i>m.l (-nno, m.dh)</i> 1. Meel la degi karo oo bannaan hareerahana dhir ama buuro ka xigaan. 2. Xero; hoy.	rabiish <i>m.l</i> Libaax-badeed uurjiif ah oo hilibkiisu nafaqo badan leeyahay.
rabaqaad¹ <i>m.l (-dyo, m.dh)</i> Ratibaadda ama horsiimaynta kutirsanyaasha urur.	rabin <i>m.f.dh eeg</i> rabi.
rabaqaad² <i>m.l (-dyo, m.dh) (xis.)</i> Ratibaad kasta oo kutirsanyaasha urur la siinayo horsiimo huban. Summadda nP, waxay u taagantahay tirada raabaqaad n shey oo markiiba la qaato r shey sida; 5P3 waa tirada raabaqaad 5 shey oo markiiba la qaataay 3 shey.	rabitin <i>m.l</i> Jeelaansho wax niyadda laga doono. <i>ld rabid.</i>
rabash¹ <i>m.l</i> Rabsho; fidmo; qulqulad; qas. <i>ld rabshad, rabsho.</i>	rablayn <i>m.f.dh eeg</i> rablee. <i>ld rable</i> (1).
	rable <i>m.l</i> 1. <i>ld rablayn.</i> Bood-boodidda nafleydu samayso iyada oo hadba meel kale tageysa. 2. Tidic waaweyn oo timaha haweenka lagu sameeyo.
	rablee <i>f.mg2 (-leeyay, -laysay)</i> 1. Labada lugood oo isku duuban oo kol ama ka badan

boodid. 2. Timo haween si rable ah u samayn.	kasta waa in ay saddex arday wadagaan, inta siyalo ee loo ratibi karo waa: 15!/ [3!(15-3)!] ama 455.
rableysad <i>m.l ld rableysasho.</i>	racfaan <i>m.l ld rafcaan.</i>
rableysasho <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Wax la rableeyay ahaansho (timo haween).	racrac <i>m.l Koox koox.</i>
rableysasho <i>m.f.dh eeg rableyo</i> . <i>ld rabley-sad.</i>	racracayn <i>m.f.dh eeg racracing.</i>
rableysnaan <i>m.f.dh eeg rableysan.</i> <i>ld rableysnaansho.</i>	racracee <i>f.mg2 (-ceeyay, -ceysay)</i> Nafley racrac u qeybin.
rableysnaansho <i>m.l/dh ld rableysnaan.</i>	rad <i>f.mg1 (-day, -dday)</i> 1. Badar wax la ooqay oo jilcay noqosho. 2. Maro muddo biyo ku dhex jirid.
rableyo <i>f.g3 (-stay, -satay)</i> Gabar timo si rable ah u samaysasho.	radaq <i>f.g1 (-qay, -qday)</i> <i>ld raqad.</i>
raboo <i>f.g3 (-ooday, -ootay)</i> <i>ld rab³.</i>	raddi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> 1. Markhaati burin.
rabood <i>m.l eeg raboo.</i> <i>ld rabis.</i>	2. Cid dhaar lagu helay cid kale ku wareejin.
raboosh¹ <i>m.l.kh R. ah:</i> nafley koritaanka ka xumaaday.	raddigal <i>m.l Col kayd ah oo marka wax la weerarayo loo kaydiyo difaac ahaan.</i>
raboosh² <i>f.mg1 (-shay, -shtay)</i> Nafley koritaan ku hagaasid.	raddin <i>m.f.dh eeg raddi.</i> <i>ld raddiyid.</i>
rabooshid <i>m.f.dh eeg raboosh².</i>	raddiyid <i>m.dh ld raddin.</i>
rabrab <i>m.dh 1. ld rarrab (2).</i> 2. Orod boodbood ku jiro oo xoolaha iyo ugaartu sameeyaan.	radeeb¹ <i>m.l 1. R. ah:</i> mindi, waran iwm oo aan af wax gooya lahayn. 2. raddeebid.
rabrablee <i>f.mg2 (-leeyay, -leysay)</i> Rabrab u ordid (nafley).	radeeb² <i>f.g1 (-bay, -btay)</i> 1. Mindi, waran iwm wax la raddeebay noqosho. 2. Ciid, dhagax iwm wax hoos loo nabay noqosho.
rabrableyn <i>m.f.dh eeg rabrablee.</i>	radeeban <i>f.mg4 (-bnaa, -bnayd)</i> 1. Mindi, waran iwm wax la raddeebay ahaansho. 2. Ciid, dhagax iwm wax hoos loo nabay ahaansho.
rabshad <i>m.dh ld rabash¹.</i>	radeebid <i>m.f.dh eeg raddeeb².</i> <i>ld radeeb¹ (2).</i>
rabshadayn <i>m.dh ld rabshayn.</i>	radeebnaan <i>m.f.dh eeg raddeeban.</i> <i>ld radeeb-naansho.</i>
rabshadee <i>f.g2 (-deeyay, -deysay)</i> <i>ld rabash².</i>	radi¹ <i>m.l Nooc dhurwaaga ka mid ah oo dadka cuna.</i>
rabshayn <i>m.dh eeg rabshee.</i> <i>ld rabshadayn, rabshid.</i>	radi² <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Badar si uu u jilco biya la dhigid.
rabshaysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> Nafley rabsho la kulantay ahaansho.	radid <i>m.f.dh eeg rad.</i>
rabshaysnaan <i>m.f.dh eeg rabshaysan.</i> <i>ld rabshaysnaansho.</i>	radin <i>m.f.dh eeg radi².</i>
rabshaysnaansho <i>m.l/dh ld rabshaysnaan.</i>	radqan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> <i>ld raqdan.</i>
rabshee <i>f.g2 (-sheeyay, -sheysay)</i> <i>ld ra-bash².</i>	radqanaan <i>m.dh ld raqdanaan.</i>
rabshi <i>m.l Xaarka shimbiraha oo beeraha lagu bacrimiyo.</i>	radqanaansho <i>m.l/dh ld raqdanaan.</i>
rabshid <i>m.f.dh eeg rabash².</i>	radqid <i>m.dh ld raqdid.</i>
rabsho <i>m.dh ld rabash¹.</i>	radsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Badar, maro iwm wax biyo lala dhigay ahaansho.
rabshoobid <i>m.f.dh eeg rabshow.</i>	radsanaan <i>m.f.dh eeg radsan.</i> <i>ld radsanaansho.</i>
rabshow <i>f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)</i> Wax rabsho la kulmay noqosho (nafley).	radsanaansho <i>m.l/dh ld radsanaan.</i>
rac <i>m.l Kooxo nafley ah oo si nidaam leh isu dabajooga middood.</i>	rafaad¹ <i>m.l Dhib badan oo nafleydu kala kulanto nolosheeda.</i>
racayn¹ <i>m.dh Kooxayn ama xulid tiro waxyaaileed iyada oo aan loo eegin orsa-naan.</i>	rafaad² <i>f.mg1 (-day, -dday)</i> Nafley, dhib badan la kulmid.
racayn² <i>m.dh Hormo urur kasta ee uu urur wallood iyada oo aan la tiixgelin horsanaanta sida loo kala xushay. Haddii 'r' wallood laga xushay urur 'n' kutirsane leh oo weliba walax kastana la xulan karo mar keliya. Tirada racaymaha kaladuwaa waa: $n!/[(r!(n-r)!)]$ loona qoro nCr ama C(n,r)[r!(n-r)!] Tusaale ahaan, haddi fasal ay ku jiraan 15 arday ay ka dhixeyyaan 5 buug oo keliya, marka buug</i>	rafaadi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Nafley rafaad badid.
	rafaadid <i>m.f.dh eeg rafaad².</i>
	rafaadin <i>m.f.dh eeg rafaadi.</i>
	rafaadsan <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Nafley rafaad hayo ahaansho.

- rafaadsanaan** *m.f.dh eeg rafaadsan. ld rafaasanaansho.*
- rafaadsanaansho** *m.ll/dh ld ragaadsanaan.*
- rafaaji** *f.g2 (-iyay, -isay)* Cajin, dhoobo iwm oo qoyan gacan ku qasid. *ld rafaaq², rifaq².*
- rafaajin** *m.f.dh eeg rafaaji. ld rafaaq¹, rafaqid, rifaqid.*
- rafaaq¹** *m./Qasidda bur, ciid iwm hoore qooya faraha lagula qaso. ld rafaajin.*
- rafaaq²** *f.g1 (-qay, -qday)* *ld rafaaji.*
- rafaqid** *m.dh ld rafaajin.*
- rafaasad** *m.dh (-do, m.l)* Qalab ka kooban carrabbo xalxalleefsan oo si gaar ah isugu rakibin, wareega oo maraakiipta iyo dayaaradaha dhaqaajiya.
- rafac** *f.g1 (-cay, -cday)* Hawl socotay joojin.
- rafacan** *f.mg4 (-cnaa, -cnayd)* Hawl socotay wax la joojiyey ahaansho.
- rafacasho** *m.f.dh eeg rafaco.*
- rafacid** *m.f.dh eeg rafac.*
- rafacnaan** *m.f.dh eeg rafacan. ld rafacnaansho.*
- rafacnaansho** *m.ll/dh ld rafacnaan.*
- rafaco** *f.mg3 (-cday, -catay)* Qalab iwm urursasho.
- rafad** *m.l ld rafasho.*
- rafasho** *m.f.dh eeg rafro. ld rafad.*
- rafacaan** *m.l Go'aan maxkamadeed oo maxkamad ka sareysa looga dacwoodo. ld racfaan.*
- rafcaanle** *m.l (-layaal, m.ll/dh)* Qof rafcaan qaata.
- rafcaansane** *m.l (-nayaal, m.ll/dh)* Qofka go'aanku u dhaco ee rafcaanka laga qaato.
- rafiiq¹** *m.l (-qyo, m.dh)* Saaxiib; waday.
- rafiiq²** *f.mg1 (-qay, -qday)* La r.: qof la saaxiibid.
- rafiqid** *m.f.dh eeg rafiq².*
- rafiqnimo** *m.dh Rafiq ahaansho.*
- rafiso** *m.dh* Hanti horumarin ahaan looga qaato cid diyo lagu yeeshay.
- rafo** *f.mg3 (-ftay, -fatay)* 1. Nafley xanuun dartii la galgalasho. 2. Arrin ka libkeeni-deed dadaal badan u sameyn.
- rag** *m.l.u* 1. Koox dad ah oo lab. 2. R. ah: qof karti iyo awood dheeraad ah leh.
- ragaad¹** *m.l (-dyo, m.dh)* 1. Qodax weyn oo geela cagtisa hoose mudda. 2. Sallaanka (jaranjarada) meesha cagta la saaro. 3. Bir madax ballaaran, daab leh oo geela cudurrada looga gubo.
- ragaad²** *f.mg1 (-day, -dday)* Neef geel ah cagtisa hoose qodax mudid.
- ragaadi** *f.g2 (-iyay, -isay)* Neef geel ah ragaad ka bixin.
- ragaadid** *m.f.dh eeg ragaad².*
- ragaadin** *m.f.dh eeg ragaadi.*
- ragaadsan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Neef geel ah oo ragaaday ahaansho.
- ragaadsanaan** *m.f.dh eeg ragaadsan. ld ragaadsanaansho.*
- ragaadsanaansho** *m.ll/dh ld ragaadsanaan.*
- ragaal** *m.dh* Xilli roob dhamaaday, geedi-hiina caleen dhacsadeen, xooluhuna bilaa-been biya cabid ama bilaabayaan. *ld rag-gaal.*
- ragac** *f.g1 (-cay, -cday)* Taayar, maro, iwm wax karin saarid.
- ragannimo** *m.dh* Rag ahaansho.
- ragcad** *m.dh* 1. (*dii.*) (ruguu, m.dh) Gabal yar oo taayar, maro iwm oo la karayo la nooc ah oo meesha daloosha ama dillacsan lagu dhejiyo; karin. 2. (*-do, m.l*) *ld rakcad.*
- ragcan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Maro, taayar iwm wax la ragcay ahaansho.
- ragcanaan** *m.f.dh eeg ragcan. ld ragcanaansho.*
- ragcanaansho** *m.ll/dh ld ragcanaan.*
- ragcasho** *m.f.dh eeg ragco.*
- ragcid** *m.f.dh eeg ragac.*
- ragco** *f.mg3 (-caday, -catay)* Taayar maro iwm karin saarasho.
- raggaal** *m.l ld ragaal.*
- rangle** *m.l ld raqle.*
- ranglee** *f.mg2 (-leeyay, -leysay)* *ld raqlee.*
- rangleyn** *m.dh ld raqleyn.*
- ragragasho** *m.f.dh eeg ragrago².*
- ragrago¹** *m.dh* Digasho ismuujin iyo faan ku jiro.
- ragrago²** *f.mg3 (-gtay, -gatay)* Ku r.: ragannimo iyo awood dheeraad ah cid ugu faanid iyada oo lagu diganayo.
- ragrif** *m.l.kh* R. ah: nin aan waxtarin, ninka waxtarka ahna dhaliila.
- ragtirsi** *m.l* Hab qaanta loo baxsho oo ku salaysan xoolaha la bixinayo iyo dadka wax bixinaya in laysu tiriyo.
- rah** *m.l.u (c.naf.)* Berribiyood aan lahayn dabo, leh laba lugood oo ka dhaadheer kuwa hore, boodboodka ku socda, marka uu biyo ku dhex jirana sameeya dhawaaq badan, xubno cad oo adagna qawlallada ku yeesho. *ld rake.*
- rahaamad¹** *m.dh (-do, m.l)* Hanti laga sii hayo cid wax amaahtay. *ld rahan².*
- rahaamad²** *m.dh (-do, m.l) (dhaq.)* Lacag, dahab, guri ama dhul rahan ahaan loo dhigo marka bangi ama cid kale laga qaadanayo dayn. Haddii deynqaatuuhu bixin waayo lacagta uu qaataj amaaah-bixiyaha waxaa, si sharci ahaan lagu wareejinayaa rahaamadda.

rahaamad³ *f.g1 (-day, -dday)* Cid wax amaahatay damaanad dhigid.

rahaamadan *f.mg4 (-dnaa, -dnayd)* Shay wax rahmad loo haysto ahaansho.

rahaamadasho *m.f.dh eeg* rahaamado.

rahaamadid *m.f.dh eeg* rahaamad³.

rahaamadnaan *m.f.dh eeg* rahaamadan. *ld* rahaamadnaansho.

rahaamadnaansho *m.l/dh ld* rahaamad-naan.

rahaamado *f.g3 (-atay, -adatay)* Hanti rahan ahaan u dhiibasho.

rahamasho *m.f.dh eeg* rahmo.

rahan¹ *m.l* Cagaar badan oo ka baxa meel roob ku da'ay.

rahan² *m.dh ld* rahaamad¹.

rahan³ *f.g1 (-hmay, -hantay; -hmi)* 1. Hanti curaar ahaan u dhiibid. 2. Arrin ka hadalkeeda dib u dhigid.

rahman *f.mg4 (-naa, -nayd)* 1. Hanti curaar ahaan loo dhiibay ahaansho. 2. Arrin ka hadalkeeda dib loo dhigay ahaansho.

rahmanaan *m.f.dh eeg* rahman. *ld* rahnanaansho.

rahmanaansho *m.l/dh ld* rahnanaan.

rahmid *m.f.dh eeg* rahan³.

rahmo *f.g3 (-maday, -matay)* Wax rahan ahaan u dhiibasho.

ra'iisalwasaare *m.l (-rayaal, m.l/dh) (siyaa.)* Qof madaxa u ah golaha wasiirrada ee dawlaadeed.

ra'iisle *m.l* Ninka timaha madaxa dadka gaagaabiya ama qurxiya. *ld* rayiisle.

rajab *m.l/dh* Bisha toddobaad ee bilaha carabiga, kana mid ah afarta bilood oo xurmada ku leh diinta Islaamka. *ld* rejen.

rajakoris¹ *m.l* R. ah: nin haya carruur hooyadood dhimatay.

rajakoris² *m.dh* 1. Dabshidka iyo irridda meesha u dhexeysa. 2. Naag naxariis badan.

rajal *m.dh (-llo, m.l)* Bil dayaxeedda saddexaad ee taariikhda Soomaaliga ee u dhexeysa Mowliid iyo Sabbuux.

rajannimo *m.dh* Ilmo yar rajo ahaansho. *ld* rajaynimo.

rajay¹ *m.l* Wiil yar oo hooyadii dhimatay.

rajay² *m.dh* Gabar yar oo hooyadeed dhimatay.

rajayn *m.f.dh eeg* rajee.

rajayn *m.f.dh eeg* rajee. *ld* rejeyn.

rajaynnimo *m.dh ld* rajannimo.

rajci *m.l (-iyin, m.dh)* Qof ka soo horjeeda horumarka nololeed; dibusocod.

rajcinnimo *m.dh* Rajci ahaansho (qof).

rajciyad *m.dh* Fikrad dibusocodnimo.

rajee *f.g2 (-jeeyay, -jaysay)* Ilmo yar rajo ka dhigid.

rajee *f.g2 (-jeeyay, -jaysay)* Filasho. *ld* rejee.

rajiimi *f.g2 (-iyay, -isay)* 1. Dheri si tartiib ah deb uga qaadir. 2. Sheydaan iska naarid. "Shaydaanka iska rajiimi."

rajiimin *m.f.dh eeg* rajiimi. *ld* rajiimis.

rajiimis *m.l ld* rajiimin.

rajmi¹ *m.l* Dhagax ku dilidda qof sinnaystay.

rajmi² *f.g1 (-iyay, -iday; -iyi)* Qof nikax xalaal ah soo maray oo sinaystay dhagax ku dilid.

rajmiyid *m.f.dh eeg* rajmi².

rajo *m.dh* Ilmo yar-yar oo hooyadood dhimatay.

rajo *m.dh* Filashada la filanayo wax la heli doono. *ld* rejo.

rajokoris *m.dh* Dabshidka iyo aqalka meesha u dhexeysa.

rajoobid *m.f.dh eeg* rajow.

rajow *f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)* Ilmo yar rajo noqosho.

rakaab *m.l (-byo, m.dh)* 1. Bir ka lalmata kooraha labadiisa dhinac midkood. 2. Qoryo ceelasha afkooda lagu sameeyo si loogu shubo ama loogu galoo. 3. Dad gaadiid raacay.

rakaabsad *m.l ld* rakaabsasho.

rakaabsasho *m.f.dh eeg* rakaabso. *ld* rakaabsad, rakaabsi.

rakaabsi *m.l ld* rakaabsasho.

rakaabso *f.g3 (-saday, -satay)* 1. Rakaab gaadiid ku rarasho. 2. Qof gaadiid fuulid.

rakaad¹ *m.dh* Xoolo biyo cabbiddooda ka kamii jabay marka labaad ee ay ku laabtaan. *ld* rakaadid.

rakaad² *m.l* 1. Muddo hal seken ah inta hir ee ka gudba bar. 2. Inta walhasho ee walhade sameeyo muddo hal seken ah. 3. Inta goor ee uu ku dhex dhaco waqdac ama la fisho in uu ku dhex dhaco koox ama qayb huban.

rakaad³ *m.dh (-do, m.l) (ftis.)* Summad f. Dhakhsaha celcelinta dhacdoo hable. Tirada meertada ama wareegga hir ama walhasho ama gariir ee halkii seken aaya lagu tibaaxaa heertiis (wareeg halkii seken). eeg Heertis.

rakaad⁴ *f.g1 (-day, -dday)* Xoolo biya cabbay mar kale ka dherjin.

rakaadasho *m.f.dh eeg* rakaado.

rakaadi *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld* rakaad².

rakaadid *m.f.dh eeg* rakaad². *ld* rakaad¹, rakaadin, rakaadis.

rakaadin *m.dh ld* rakaadid.

rakaadis *m.l ld* rakaadid.

- rakaado** *f.mg3 (-aatay, -aadatay)* Xoolo biyo ka kamiin jabiyeen mar labaad cabbid.
- rakacad** *m.dh ld rakcad.*
- rakcad** *m.dh (-do, m.l) (dii.)* Dhaqdhaqaaq salaadeed oo ka kooban, taagnaan ay ku xigto hal rakuuc, kor u toosid iyo laba sujuudood. *ld ragcad, rakacad.*
- rake** *m.l* 1. Rah. 2. Xayawaan yar oo walada u eg oo had iyo jeer dabada kor u taaga; dabariyoodle.
- rakib** *f.g1 (-bay, -btay)* Qalab xubnihiisu kala daadsan yihiin ama isku daadsanyihiin la isku xirxiro.
- rakiban** *f.mg4 (-bnaa, -bnayd)* Qalab, wax la rakibay ahaansho.
- rakibasho** *m.f.dh eeg rakibo.*
- rakibid** *m.f.dh eeg rakib.*
- rakibnaan** *m.f.dh eeg rakiban. ld rakibnaansho.*
- rakibnaansho** *m.l/dh ld rakibnaan.*
- rakibo** *f.g3 (-btay, -batay)* Shay xubnihiisu kala daadsan yihiin isku xirxirasho.
- rako** *m.dh (-ooyin, m.l)* 1. Meel sare oo ku taal dusha geed, dhismo iwm oo wax la saarto ama la fuluto. 2. Meel ciiri ah.
- rakooc¹** *m.l* Madax in yar hoos u liicinta qof sameeyo hurdo darteed. *ld rakoocid.*
- rakooc²** *f.mg1 (-cay, -cday)* Muddo yar hurdo darteed madaxa hoos in yar u liicin (qof).
- rakoocid** *m.f.dh eeg rakooc². ld rakooc¹.*
- rakuub** *m.l (-byo, m.dh)* Awr fuullimaad loo jarabaray.
- rakuuble** *m.dh.u* Ciidan rakuubta gaadiidsada.
- rakuuc¹** *m.l ld rukuuc¹.*
- rakuuc²** *f.mg1 (-cay, -cday)* *ld rukuuc².*
- rakuucid** *m.dh ld rukuucid.*
- rakuucsan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* *ld rukuuc-san.*
- rakuucsanaan** *m.dh ld rukuucsanaan.*
- rakuucsanaansho** *m.l/dh ld rukuucsanaan.*
- ra'li** *m.l ld ra'yil.*
- ra'libixi** *f.mg2 (-iyay, -isay)* *ld ra'yibixi.*
- ra'libixin** *m.dh ld ra'yibixin.*
- ra'liyayn** *m.dh ld ra'liyayn.*
- ra'liyee** *f.g/mg2 (-yeeyay, -yaysay)* *ld ra'liyee.*
- ramaalasho** *m.f.dh eeg ramaalo.*
- ramaalo** *f.mg3 (-aashay, -aalatay)* Dhul ku gurguurasho.
- ramaas** *m.l* Caws yaryar, jilicsan oo dhulka ka soo baxda marka roobku da'o.
- ramad** *m.l.u ld ramag.*
- ramadaan** *m.l* Bisha dadka muslimiinta ahi soomaan.
- ramag** *m.l.u* Geel markaa dhalay. *ld ramad.*
- ramal** *m.l (-llo, m.dh)* 1. Qori weyn oo la shito. 2. Cinjir; rabar. 3. Faalka dhulka lagu dhigo.
- ramalee** *f.g2 (-leeyay, -leysay)* Ramal dhigid.
- ramaleyn** *m.f.dh eeg ramalee. ld ramaleys.*
- ramaleys** *m.l ld ramaleyn.*
- ramasho** *m.f.dh eeg ramo. ld ransad, ransasho, ransi.*
- rambas** *m.l* Ciyaar turub (shamboolo, beecshuro iwm) oo qofkii booleystay intii laga rabay in ka yar qabta.
- ramo** *f.g3 (-maday, -matay)* Labaraafle dhalay ilmihisa xab ka leefleefid. *ld ranso.*
- ran** *m.l.u* Warqadaha turubka inta sawirkha leh iyo yeekaha.
- ranji¹** *m.l ld rinji¹.*
- ranji²** *f.g1 (-iyay, -iday: -iyi)* *ld rinji².*
- ranjile** *m.l ld rinjile.*
- ranjiyayn** *m.dh ld rinjiyid.*
- ranjiye** *m.l ld rinjile.*
- ranjiyee** *f.g2 (-yeeyay, -yeysay)* *ld rinji².*
- ranjiyid** *m.dh ld rinjiyid.*
- ransad** *m.l ld ramasho.*
- ransasho** *m.dh ld ramasho.*
- ransi** *m.l ld ramasho.*
- ranso** *f.g3 (-saday, -satay)* *ld ramo.*
- raq¹** *m.dh* Neef xoolaad oo dhintay ama la qalay.
- raq²** *f.g1 (-qay, -qday)* 1. Hoore afka ku cabbid iyada oo aan la adegasanayn gacmaha (qof). 2. Xoolo biyo waran cabbid.
- raqad** *f.g1 (-qday, -qadday; -qdi)* Badar iwm cajjin ka dhigid. *ld radaq.*
- raqas** *m.l* Wasakhda hoore meel ku jira hoos uga degta.
- raqay** *m.l* 1. Geed dheer, caleemo yaryar, oo dhalo miro quullaha u eg oo dhanaan; xamar. 2. Miraha geedka raqayga.
- raqdan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Badar wax la raqday ahaansho. *ld radqan.*
- raqdanaan** *m.f.dh eeg raqdan. ld raqdanaansho, radqanaansho.*
- raqdanaansho** *m.l/dh ld raqdanaan.*
- raqdid** *m.f.dh eeg raqad. ld radqid.*
- raqid** *m.f.dh eeg radq².*
- raqiis¹** *m.l.kh* 1. R. ah: wax qiiimaha lagu gadayo yar yahay. 2. R. ah: hadal murti iyo macno yar.
- raqiis²** *f.mg1 (-say, -stay)* Wax qiiimaha lagu gado hoos u dhicid.
- raqiisi** *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax qiiimaha lagu gado hoos u dhigid.
- raqiisid** *m.f.dh eeg riqiis².*
- raqiisin** *m.f.dh eeg riqiisi.*

raqle *m.l* Orod tartiib ah oo gammaanku sameeyo. *ld ragle.*

raqlee *f.mg2 (-leeyay, -leysay)* Gammaan raqle samayn. *ld raglee.*

raqleyen *m.f.eeg* raqlee. *ld ragleyen.*

raqo *m.l* Úrur xiddigo ah gu'ga soo baxa ka kooban toddoba lana kala yiraahdo: godin, listan, lixo, cadaad, aqallii-guduud, aqallii cad iyo afagaal.

raquus¹ *m.l* 1. Dhex gelidda wax dhix gallo carro, dhoobo iwm. 2. Camajuujin wax la camajuujiyo. *ld ruquus¹.*

raquus² *f.g1 (-say, -stay)* Wax, carro, dhoobo iwm gelgelin. *ld ruquus².*

raquusid *m.f.eeg* raquus². *ld ruquusid.*

rar¹ *m.l* 1. Culaabta gaadiidka la saaro; xamuul. 2. Hannaanka gaadiid culaab loo saaro. 3. Qaadka ama mugga gaadiid yeelan karo.

rar² *f.g1 (-ray, -rtay)* Gaadiid culaab saarid.

raragubyo *m.dh* Xanuun awrku dusha ka dareemo marka uu muddo dheer rarnaado.

raragubyoo *f.mg3 (-ooday, -ootay)* Rara-gubyo dareemid (awr).

raragubyood *m.f.eeg* raragubyoo.

aran¹ *m.l* Ciid kulul.

aran² *f.mg1 (-rmay, -rantay)* Gaadiid wax culaab la saaray noqosh.

aran³ *f.mg4 (-naa, -nayd)* Gaadiid wax culaab la saaray ahaansho.

rarangubyo *m.dh ld raringubyood.*

rarangubyoo *f.mg3 (-ooday, -ootay)* Carro qorraxdu kululaysay cago kaga gubasho.

rarangubyood *m.f.eeg* rarangubyoo.

raransan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Cunto wax raran ku bislatay ahaansho.

raransanaan *m.f.dh eeg* raransan. *ld raransanaansho.*

raransanaansho *m.ll/dh ld rarsanaan.*

raransasho *m.f.dh eeg* raranso.

raranso *f.g3 (-saday, -satay)* Cunto raran ku bislaysasho.

rarasho *m.f.dh eeg* raro.

ravid *m.f.dh eeg* rariid. *ld raris, rarmo.*

raris *m.dh ld ravid.*

rarmi *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax raran muddo yar dhixgelin.

rarmid *m.f.dh eeg* raran².

rarmin *m.f.dh eeg* rarmi. *ld rarmis.*

rarmis *m.dh ld ramin.*

rarmo *m.dh ld ravid.*

rarnaan *m.f.dh eeg* raran². *ld rarnaansho.*

rarnaansho *m.ll/dh ld rarnaan.*

raro¹ *m.dh.u* 1. Gogol caws ka samaysan. 2. Laba kuus oo baruur ah oo dhabarka

gorayada ku yaal oo subag la isku daweyo laga shiilo.

raro² *f.g3 (-rtay, -ratay)* Xamuul gaadiid saarasho.

raroosh *m.l.kh* R. ah: awr muddo dheer rary ahaa oo aad caato u ah.

rarooy *m.l.u ld rarooyo.*

rarooyo *m.dh.u* Awrta la rarto. *ld rarooy.*

rarrab *m.dh (-bo, m.l)* 1. Dhismo qoryo ka samaysan, qaab sariireed leh oo maydka lagu dhaqo laguna qaado. 2. *ld. rabrab* (1).

rarriib¹ *m.l* Cadaadinta wax meel lagu cadaadiyo.

rarriib² *f.mg1 (-bay, -btay)* Ku r.: Wax, meel ku cadaadin.

rarriibid *m.f.dh eeg* rarriib².

rasaas *m.dh* 1. Xabbad. 2. Macdan ka samaysan naxaas iyo maar. *ld risaas.*

rasaasayn *m.f.dh eeg* rasaasee. *ld risaasayn.*

rasaasee *f.g2 (-seeyay, -saysay)* Wax xab-bad ku ridid. *ld risaasee.*

rasan *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Qof aan nadaafadda ku dadaalin ahaansho.

rasayn *m.f.dh eeg* rasee. *ld rasays.*

rasays *m.l ld rasayn.*

rasaysan *f.mg4 (-snaa, -snayd)* Wax la raseeyay ahaansho.

rasaysasho *m.f.dh eeg* rasayso.

rasaysnaan *m.f.dh eeg* rasaysan. *ld rasays-naansho.*

rasaysnaansho *m.l/dh ld rasaysnaan.*

rasayso *f.g3 (-stay, -satay)* Alaab si habaysan isu dul saarasho.

rasee *f.g2 (-seeyay, -saysay)* Alaab si habaysan isu dul saarid.

rash *m.dh* 1. Xabbad baaruud kala firirta leh oo lagu laayo shimbiraha iwm. 2. Qa-raaxad ka kooban xaashi adag oo ay baaruudi ku jirto oo inta badan iidaha iyo xafладада la rido. 3. R. ah: bunduqa lagu rido xabbadaha rashta.

rasi *m.dh* Nadaafaddarro iyo kala daad-sanaan.

rasiid *m.l(-dyo, m.dh)* Warqad qoraal ah oo la siyo qof lacag laga qabtay.

rasiin *m.l.kh* R. ah: shaah caleenta iyo sonkortuba ku badan yihiin.

rasiley *m.dh* R. ah: naag baali ah.

rasmi *m.l.kh* 1. R. ah: wax dhab ah. Tus. "War r. ah baa la ii soo sheegay". 2. R. ah: wax tayo wanaagsan. Tus. "Saacad r. ah baan soo iibsdaday".

rasmiyee *f.g2 (-yeeyay, -yaysay)* Wax rasmi ka dhigid.

rasmiyeyn *m.f.dh eeg* rasmiyee.

rasnaan *m.f.dh eeg* rasan. *ld rasnaansho.*

rasnaansho *m./dh ld rasnaan.*

raso *m.dh (-ooyin, m.)* 1. Khaanado dusha ka bannaan oo lagu sameeyo dukaamada lana saaro alaabta la gadayo. 2. Habka la isu dulsaro alaabto.

raso-barafeed *m.dh (juqr.)* Baraf gogol aad u kala fidsan oo sabbaynaya oo ku fidsan arriig badeedka, tusaale: raso badeedka Ross ee Antaartika, oo daboosha in ku dhaw 414,000 km.2 (160,000 m.2) oo bad ah.

raso-qaaradeed *m.l (-dyo, m.dh) (juqr.)* Gogosha badda ee garabka ku haysa qaaradaha oo ay ku daboolan yihii biyo gun gaaban. Sida caadiga ah guntaas biyuhu waxay xirtaa ilaa 600 oo cagood (182.9 mitir)

rasto *m.dh (-ooyin, m.)* Waddada baabuurtu marto.

rasuul *m.l (rusuul, m.dh) (dii.)* Nabi Ilahay ku amray inuu cid kale gaarsiyo waxyi loo soo dhiibay.

rasuulnimo *m.dh* Rasuul ahaansho.

ratи *m./Lab* geel oo da'dii rarashada gaaray.

ratib¹ *m.l ld raatib; ld ratibid.*

ratib² *f.g1 (-bay, -btay)* Hawl fulinteeda cid u xilsaariid.

ratiban *f.mg4 (-bnaa, -bnayd)* U r.: cid hawl fulinteeda u xilsaaran ahaansho.

ratibid *m.f.dh eeg ratib².* *ld ratib¹ (2).*

ratibnaan *m.f.dh eeg* ratiban. *ld ratib-naansho.*

ratibnaansho *m./dh ld ratibnaan.*

ratina *m.l (c.naf)* Xuub xasaasi u ah ilayska oo ku dhereran gudaha hore ee isha. Retiinuhu wuxuu ka koobanyahay laba lakab. Lakabka hoose, wuxuu ka koobanyahay unugyo dareenwade, dhuu-mo dhiig iyo laba nooc oo unugyo xasaasi u ah ilayska. Lakabka sare wuu midabay-sanyahay, kaas oo ka hortagga ilays noqod-ka dambe ee ilayska.

rawaaajiic *m.dh.u* Nooc ka mid ah xarkaha doonyaha.

rawax¹ *m.l (-xyo, m.dh)* Dhul bannaan oo sarreya dhagaxna leh.

rawax² *f.mg1 (-xay, -xday)* Hawl-maalmeed wakhtigeedii dhamaaday ka nasasho tegid.

rawaxaad *m.dh* Xilliga shaqada laga baxo.

rawaxid *m.f.dh eeg rawax².*

raxaabasho *m.f.dh eeg* raxaaboo.

raxaabo *f.mg3 (-btay, -batay)* Wax hadba dhan u liicid.

raxan¹ *m.l* Hanti. "Reer iyo r. ma leh"; xoolo la dhaqdo.

raxan² *m.dh.u* Koox dugaag ama ugaar ah oo wada socoda.

raxanreeb *m.dh* Geed quwaax gaaban leh qodxo dhaadheer oo xooggan, diir cad iyo xanjo.

taxiin *m.l* 1. Magacyada Eebbe mid ka mid ah. 2. R. ah: qof naxariis badan. *ld raxiim.*

raxli *m.l (-iyo, m.dh)* Laba loox oo xalleefyo ah oo mar la isgelin karo marna la kala bixin karo, oo kitaabbada dusha laga saaro marka la akhrinayo. *ld rixli.*

raxmad *m.dh* Dareen naxariis iyo turaal leh oo dadku gaar u leeyahay.

ray *f.mg2 (-yay, -say)* 1. Cid dagaal ama tartan ku guulaysasho. 2. Ka r.: cid xaalad liidata oo ay ku jirtay ka soo wanaag-sanaan.

raybosoom *m.l (-myo, m.dh) (baay.)* Jidh yar oo dhululubaysan oo ku dhexjira unug nool, kaas oo ah halka lagu sameeyo borotiinka. Raybosoomyadu waxay ka koobanyihiin nooc RNA oo la yidhaahdo RNA ribosoomaysan iyo borotiin.

raybows *m.l (-syo, m.dh) (kiim.)*

Monosakaraydh (C H O) oo inta badan aan keligeed laga helin dabeeecadda, laakiin muhim ah sida RNA. Wawa laga soo dhiraandhirriyey dhayogsiribows (C H O) oo muhimad la mid ah leh waxyabaha ay ka koobantayah DNAdu, taas oo qaadda taxanaha hiddaha koromosoomyadu.

raydab *m.l* Geed weyn, toos u baxa, oo aan qodax lahayn oo udbaha iyo tiirkarka laga goosto.

rayfal *m.l (-llo, m.dh)* Buntukh dheer oo qaada 11 (kow iyo tobant) xabbadood oo markiiba ay ka dhacdo hal rasaas.

rayfe *m.l* Diifta qof ka muuqato nafaqo xumo awgeed.

ra'yil *m.l (aaraa', m.dh)* Figradda qof leeyahay ee uu ku cabbiro ujeeddooyin-kiisa. *ld ra'lii.*

ra'yibixi *f.g2 (-iyay, -isay)* Ka r.: arrin figrad ka dhiibasho. *ld ra'libixi.*

ra'yibixin *m.f.dh eeg* ra'yibixi. *ld ra'libixin.*

rayid *m.l.u* 1. Shacbiweynaha aan askarta ahayn. 2. Shacbiweynaha inta aan dawlad-da u shaqayn. *ld rayad.*

rayidnimo *m.dh* Rayid ahaansho.

rayiis *m.l (-syo, m.dh)* Meel u furan in timaha lagu jaro ama lagu habeeyo; baarbeyeeri. *ld rayiisle (2).*

rayiisle *m.l (-layaal, m./dh)* 1. Nin xirfaddiisu tahay jaridda iyo habaynta timaha; baarbeyeeri. 2. *ld rayiis.*

ra'yiyayn *m.f.dh eeg* ra'yiyay. *ld ra'liyayn.*

ra'yiee *f.g/mg2 (-yeeyay, -yaysay)* 1. (*f.g*) Arrin mala-awaalid. 2. (*f.mg*) U r.: cid talo fiican siin. *ld ra'liyee.*

rayn <i>m.f.db eeg ray.</i>	reebtoomid <i>m.f.db eeg reebtoon.</i>
rays <i>m.l Ciid qoyan oo roob ku da'ay.</i>	reebtoon <i>f.mg1 (-oomay, -oontay; -oomi)</i> Ka r.: cid fal xun oo ay samayn jirtay ka waantooobid.
raysad <i>m.l ld raysasho.</i>	reeci <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Waran, ul, fallaar iwm dalfin.
raysasho <i>m.f.db eeg rayso. ld raysad.</i>	reecin <i>m.f.db eeg reeci.</i>
raysmaggadho <i>m.dh ld raysmaggarto.</i>	reed <i>m.dh (-do, m.)</i> Dhinac; gees; baal; dhan.
raysmaggarto <i>m.dh Cagta hoose meesheeda godan ee aan dhulka taaban marka qofku soconayo. ld raysmag-gaadho.</i>	reeme <i>m.l (-mayaal, m.ll/dh)</i> 1. (<i>muus</i>) Durbaan weyn. 2. (<i>c.nafsl</i>) Xuub yar oo u dhhexeya dhugta qaybteeda sare iyo midda hoose.
raysoom <i>m.l (-myo, m.dh) (bot.)</i> Jirid gudban oo dhulka hoostiisa marta. Waxay siisaa geedka awood uu kaga gudbo xilli una gudbo mid kale. Waxay noqon kartaa mid dhuuban oo qalqalloocan, mid jiidh leh ama mid bararsan.	reemid <i>m.f.db eeg reen². ld riimid.</i>
raytool <i>m.l (-llo, m.dh)</i> Lab hal xiniin ka maqantahay; xiniinka.	reen¹ <i>m.l</i> 1. Cod ay samayso hal dhashay marka ay ilmaheeda nuujin la rabto; dunuunuc. 2. Cod ka soo baxa qof sad u buka; jibaad; taah; talal. 3. Dhawaaq weyn oo libaaxu sameeyo. <i>ld riin¹</i> .
raytoolnimo <i>m.dh</i> Raytool ahaansho.	reen² <i>f.mg1 (-eemay, -eentay; -eemi)</i> Hal dhashay, qof buka, libaax iwm reen samayn. <i>ld riin²</i> .
ra'yulcaam <i>m.l</i> Figrad dadka intiisa badani isku raacsantahay.	reer <i>m.l (-ro, m.)</i> 1. Laba qof oo isqaba iyo ubadkood; qoys. 2. Dhawr qoys oo wadaaga dhalasho ama degaan.
reeb¹ <i>m.l (-bab, m.)</i> 1. ld reebe. Fargashi dhumuc yar oo kaatumada waaweyn lagu xannibo; marwad. 2. ld reebe. Ilmo dhashay xilli ku aaddan xiddigga reebanti oo dadku sharysto. 3. Hambo.	reerbaaddiye <i>m.l.u</i> Dad miyiga ku nool ee aan reer magaalaha ahayn; reermiyi.
reeb² <i>f.g/mg1 (-bay, -btay)</i> 1. (<i>f.g</i>) Nafley ama wax kale wax ay la socdeen raaciddooda u diidid. 2. (<i>f.mg</i>) U r.: farriin, lacag iwm cid meel u dhigid. 3. (<i>f.mg</i>) Ka r.: cid fal xun oo ay samaysay ka celin. 4. (<i>f.mg</i>) Laba xaraf shaqal iskula xirid.	reerbaaddiyenimo <i>m.dh</i> Reerbaadiye ahaan- sho.
reeban <i>f.mg4 (-bnaa, -bnayd)</i> 1. Wax samayntooda iyo cuniddooda la diiddanyahay ahaansho. 2. Laba xaraf wax shaqal la iskula xiray ahaansho.	reeberbeled <i>m.l</i> Reermagaal.
reebanti <i>m.dh</i> 1. Magac xiddig dadku sharystaan. 2. Qof dhasha xilliga xiddigga reebanti uu muuqdo.	reercad <i>m.l</i> Geela iyo riyaha.
reebasho <i>m.f.db eeg reebo.</i>	reerguuraa¹ <i>m.l.u</i> Dad xoola dhaqata ah ee hadba degaan cusub u guura.
reebban <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Fal samayntisa la xaaraantinnimeeyey ahaansho.	reerguuraa² <i>m.l</i> Dhaqanka beeraleyda daaqsatada ayaa in ay u kale kaxeeyaan kadimadooda iyo dhyohooda laba gobol oo cimiladoodu kala duwantahay. Gobollada buuraleyda ah xoolaha waxa laga kaxeeya daaq-buureedka jiilaalkii waxaana dib loogu soo celiyaa xagaaga.
reebbanaan <i>m.f.db eeg reebban. ld reebbanaansho.</i>	reerguurarac <i>m.l ld guuraraac.</i>
reebbanaansho <i>m.ll/dh ld reebbanaan.</i>	reerguuraracnimo <i>m.dh ld guuraraac-nimo.</i>
reebe <i>m.l ld reeb.</i>	reermadow <i>m.l</i> Idaha iyo lo'da.
reebi <i>m.l Biyaqabatin weyn ku sameysma buuraha agtooda.</i>	reermagaal <i>m.l.u</i> 1. Dadka intiisa magaalooyinka ku nool. 2. Rах: qof ilbax ah. <i>ld reermagaalo.</i>
reebid <i>m.f.db eeg reeb². ld reebis.</i>	reermagaalnimo <i>m.dh</i> Qof reer magaal ah- aansho.
reebis <i>m.dh ld reebid.</i>	reermagaalo <i>m.l ld reermagaal.</i>
reebnaan <i>m.f.db eeg reeban. ld reebnaan-sho.</i>	reermiyi <i>m.l.u</i> Dadka miyiga ku nool.
reebnaansho <i>m.ll/dh ld reebnaan.</i>	reermiyinimo <i>m.dh</i> Reermiyi ahaansho.
reebo <i>f.g3 (-btay, -batay)</i> 1. Wax la bixinayo qaar la harid. 2. Wax fal xun ka celin.	reeryee <i>f.g2 (-yeeyay, -yeysay)</i> <i>ld heeryee.</i>
	reeryeyn <i>m.dh ld heeryeyn.</i>
	reeryeysan <i>f.mg4 (-snaa, -snayd)</i> <i>ld heeryeysan.</i>
	reeryeysnaan <i>m.dh ld heeryeysnaan.</i>

reeryeysnaansho *m.l/dh ld heeryeysnaan.*
reeryo *m.dh ld heeryo.*
reexaan *m.dh ld riixaan.*
rejee *f.g2 (-jeeyay, -jeysay) ld rajee.*
rejen *m.l ld rajab.*
rejeyn *m.dh ld rajayn.*
rejo *m.dh ld rajo.*
reydab *m.l Geed hareeriga u eg, qodax lahayn, ubax cad oo udgoon leh, oo laga goosto udbaha aqallada.*
reyfali *m.l Quful weyn.*
reynree *f.mg2 (-reeyay, -reysay)* Farxad iyo barwaaqo ku noolaad. *ld reyree.*
reynreyn *m.f.dh eeg reynree.* *ld reyreyn.*
reyree *f.mg2 (-reeyay, -reysay) ld reynree.*
reyreyn *m.f.dh eeg reyree.* *ld reynreyn.*
reyte *m.l (-tayaal, m.l/dh)* 1. Silig shaqab ah oo sariiraha lagu sameeyo. 2. Miro kuuskuusan oo miraha gobka ka yara weyn leh midab madow oo dharka lagu dhaqan jiray.
rh faktar *m.l (-ryo, m.dh) (baay.)* Koox antijin ah oo unugyada cas-cas ee dhiiggu ay ku leeyihii ama ayan ku lahayn. Wuxuu saldhig u yahay habka qaybta dhiigga ee reesuus.
ri' *m.dh (-iyo, m.l)* Neef aricad ah oo dheddig ah.
rib *m.dh.kh* R. ah: hoore adag.
ribad *m.l ld ribasho.*
ribasho *m.f.dh eeg ribo².* *ld ribad.*
ribee *f.g2 (-beeyay, -beysay)* 1. Cid masabidid. 2. U r.: cid u hanjabid.
ribeyn *m.f.dh eeg ribee.*
ribinriibid *m.f.dh eeg ribinriib.*
ribisaar¹ *m.l ld rubisaar¹.*
ribisaar² *f.lg1 (-ray, -rtay)* *ld rubisaar².*
ribisaarid *m.dh ld rubisaarid.*
ribix¹ *m.l Faa'iiddada wax laga helo.*
ribix² *f.mg1 (-bxay, -bixday; -bixi)* Wax faa'iido ka helid.
ribmidab *m.l (fis.)* Qiyaasta tayada muuqaalka midab. Midabbada caddaan, madow ma laha ribnaan midab, waxana la yiraahdaa waa midabyo hayd leh. Ribmidab waa astaanta midab ka dhigta casaan, buluug, cagaar iwm.
ribnaan *m.dh (kiim.)* Xaddi walax ah oo ku jira halbeeg-muggeed milan ah. Halbeegga ribnaantu waa mool dm(-3). Ribnaan cufeedku waa cufka milmaha ku jira halbeeg-muggeed kasta. Ribnaanta mool-lani waa inta mool ee milmaha ku jirta halbeeg-muggeed kasta. Ribnaanta moolal waa xaddi walaxeedka ku jira hal kiiloo-garaam oo milaha ah.

ribo¹ *m.db* Hanti dulsaar ah oo laga qaato hanti la is amaahiyay.
ribo² *f.mg3 (-btay, -batay)* Nafley salka ku siqid.
ribxid *m.f.dh eeg ribix².*
ricidh *m.l (-dho/-cdho, m.l)* (*c.nafli*) Mid kasta oo ka mid ah lafaha sameeya taxa lafdhabarta. *ld ricir* (1).
ricir *m.dh (-rol/-cro, m.l)* 1. *ld ricidh.* 2. Buur yar oo dhul siman ku taal.
rid *f.g1 (-day, -dday)* 1. Wax hoos u sii deyn. 2. Qof jago ama dhibco ka qaadid. 3. Xabbad, waran iwm gannid. 4. Wax wax kale dul saarnaa ka tuurid. 5. Ka r.: dugaag ama tuug wax uu sito ka dhigid. 6. Ku r.: xoolo ama dad jid ay maraan ku hagaajin. 7. U r.: meel ama weel gudihiisa wax gelin si wax ku jira loogala soo baxo. 8. Isha ka r.: arrin xalkeeda asiibid. 9. Dib u r.: arrin fulinteeda dib u dhigid.
ridan *f.mg1 (-dmay, -dantay; -dmi)* Xabbad wax la riday noqosho.
ridasho *m.f.dh eeg rido.*
riddaami *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax culus hore u riiigid.
riddaamin *m.f.dh eeg riddaami.*
riddo *m.dh* 1. Waran, hooto iwm oo si xoog leh loo tuuray. 2. Diin lagu jiray oo laga baxo, laga noqdo.
riddoobid *m.f.dh eeg riddow².* *ld riddow¹.*
riddow¹ *m.l* Ka bixidda laga baxo diinta Islaamka. *ld riddoobid.*
riddow² *f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)* Diinta Islaamka ka bixid.
ridid *m.f.dh eeg rid.*
ridim *m.l (muus.)* Dhawaaq si darandoori ah iskaga dabadhaca.
ridiq¹ *m.l* 1. R. ah: cajiin. 2. *ld ridqid.*
ridiq² *f.g1 (-dqay, -diqday; -dqi)* Badar cajiimid.
ridmid *m.f.dh eeg ridan.*
ridmo *m.dh* Dhabaq la'aanta iyo isku dubbadhaca cod, muusig iwm.
rido *f.g3 (-itay, -idatay)* 1. Waran, fallaar iwm ganasho. 2. Qof arrin fikrad ka dhiibasho ama ka qayb qaadasho. 3. Ka r.: dugaag ama tuug wax ay dhaceen ka badbaadsasho. 4. Ku r.: wax, wax uu qaadi karo dhex gashasho. 5. U r.: meel ama weel gudihiisa wax gelin. 6. U r.: wax dusha saarasho. 7. U r.: wax mas'uuliayd-diisa qaadid.
ridqan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Badar wax la ridqay ahaansho.
ridqanaan *m.f.dh eeg ridqan.* *ld ridqanaansho.*

ridqanaansho *m.l/dh ld ridqanaan.*

ridqasho *m.f.dh eeg ridqo.*

ridqid *m.f.dh eeg ridiq². ld ridiq¹ (2).*

ridqo *f.g³ (-qaday, -qatay)* Badar cajin ka dhigasho.

rif *f.g¹ (-fay, -ftay)* 1. Dhogor ama baal si xoog ah maqaar uga gurid. 2. Laf hilib ka dhammeyn. 3. Maro dun ka bixin. 4. Ka r.: qof ciidan ka tirsan garaaddo ka qaadid.

rifaaq¹ *m.l ld rafaaq¹.*

rifaaq² *f.g¹ (-qay, -qday)* *ld rafaaji.*

rifaqid *m.dh ld rafaajin.*

rifad *m.l ld rifasho.*

rifan¹ *m.l (jool.)* Falka ka dhasha marka ay is xoqaan dhagxaan ay sidaan biyo, dabayl ama mawjadaha baddu amase ay dhag-xaantaasi xoqdo kuwo kale.

rifan² *f.mg¹ (-fmay, -fantay; -fmi)* Maqaar, maro iwm wax la rifay noqosh.

rifan³ *f.mg⁴ (-fnaa, -fnayd)* Maqaar, maro iwm wax la rifay ahaansho.

rifasho *m.f.dh eeg rifo.* *ld rifad.*

rifid *m.f.dh eeg rif.*

rifmid *m.f.dh eeg rifan².*

rifnaan *m.f.dh eeg rifan³.* *ld rifnaansho.*

rifnaansho *m.l/dh ld rifnaan.*

rifo *f.g³ (-ftay, -fatay)* 1. Dhogor, baal iwm maqaar xoog uga gurasho. 2. Laf hilib ka feenasho. 3. Caw, nagaar iwm xoolo ilka ku goosasho.

rifrif¹ *m.l.u* 1. Timo si xun loo xiiray. 2. Ganka ay yeeshaan maro, derin iwm. 3. Cad-cad ka haray wax la kala googooy.

rifrif² *f.g¹ (-fay, -ftay)* 1. Timo, dhogor iwm si aan sinnayn u xiirid. 2. Waraaq, maro iwm cadcad yaryar u googooyn.

rifrifad *m.l ld rifrifasho.*

rifrifan¹ *f.mg¹ (-fmay, -fantay)* Timo, dhogor, derin, xaashi iwm, wax rifrifmay noqosh.

rifrifan² *f.mg⁴ (-fnaa, -fnayd)* Timo, dhogor, waraaqo iwm, wax la rifrifay ahaansho.

rifrifasho *m.f.dh eeg rifriffo.* *ld rifrifad.*

rifrifid *m.f.dh eeg rifrif².*

rifrifmid *m.f.dh eeg rifrifan¹.*

rifrifnaan *m.f.dh eeg rifrifan².* *ld rifrifnaansho.*

rifrifnaansho *m.l/dh ld rifrifnaan.*

rifrifo *f.mg³ (-ftay, -fatay)* Laf hilib ka feenasho.

rigaax¹ *m.l* Daal iyo jiiro go'.

rigaax² *f.g/mg¹ (-xay, -xday)* 1. *(f.g)* Wax si aad ah u burburin. 2. *(f.mg)* Daal iyo jiiro go' dareemid.

rigaax³ *m.l ld riyaax¹.*

rigaaxid *m.f.dh eeg rigaax².*

rigayn *m.f.dh eeg rige.*

rigaysad *m.l ld rigaysasho.*

rigaysan *f.mg⁴ (-snaa, -snayd)* Ciidan wax meel ku safan ahaansho.

rigaysasho *m.f.dh eeg rigayso.* *ld rigaysad,* *rigaysi.*

rigaysi *m.l ld rigaysasho.*

rigayo *f.g³ (-stay, -satay)* 1. Cid, koox maskaxdeeda soo jiidasho. 2. Ciidan si habaysan meel ugu safasho.

rigee *f.g² (-geeyay, -gaysay)* Ciidan si habaysan meel ugu safid.

rigli *m.l R. ah:* wax joogto ah.

rigo *m.dh* Isu imaanshaha ciidan ay si nidaam ah meel isugu imaadaan.

rigoo *f.mg³ (-ooday, -ootay)* Ciidan rigo u istaagid.

rigore *m.l (-rayaal, m.l/dh)* Laad xor ah oo laga gano meel 11 (kow iyo toban) tallaabo u jirta goolka afkiisa (kubbadda cagta).

rigrig¹ *m.l Tolmo lagu celceliyo, la adkeeyo.* *ld rigrigo.*

rigrig² *f.g¹ (-gay, -gtay)* Weel rigrigo afka kaga tolid.

rigrigan *f.mg⁴ (-gnaa, -gnayd)* Wax rigrig lagu tolay ahaansho (weel).

rigrigasho *m.f.dh eeg rigrigo².*

rigrigee *f.g² (-geeyay, -geysay)* Weel rigrigo u yeelid.

rigrigeyn *m.f.dh eeg rigrigee.*

rigrigid *m.f.dh eeg rigrig².*

rigrignaan *m.f.dh eeg rigrigan.* *ld rigrignaansho.*

rigrignaansho *m.l/dh ld rigrignaan.*

rigrigo¹ *m.dh* 1. *ld rigrig* 1. Tolmo isdhafdaafsan oo weelka afkiisa lagu sameeyo si dilaaca looga ilaaliyo. 2. Dagaal weyn oo lagu hoobtay.

rigrigo² *f.g³ (-gtay, -gatay)* Weel rigrig ku tolasho.

riibi *m.l.u* Dhuug; gendi.

riibibax¹ *m.l Qaxidda laga qaxo meelaha riibigu ka kaco.*

riibibax² *f.g¹ (-xay, -xday)* Meel riibi leh ka qaxid.

riibibixid *m.f.dh eeg riibibax².*

riibisheex *m.l Neef xoola ah oo cudurka riibiga guri ka ah.*

riig¹ *m.l (-gag, m.l)* Mishiin culus oo ceelasha dhaadheer lagu qodo si biyo, macdan iwm looga soo saaro.

riig² *m.dh.kh* R. ah: hilib dhaylo ah.

riigbax¹ *m.l* 1. R. ah: weel gaaray waqtigii uu hooraha lagu shubo ceshan lahaa. 2. *ld riigbixid.*

riigbax ² <i>f.mg1 (-xay, -xdy; -bixi)</i> Weel waqtigii uu hooraha lagu shubo ceshan lahaa gaarid.	riiraxyood <i>m.f.l eeg riiraxyoo. ld riiraxyood.</i>
riigbixid <i>m.f.dh eeg riigbax². ld riigbax¹ (2).</i>	riire <i>m.l</i> 1. Nagaar udgoon oo sida reexaanta subagga lagu shiilo. 2. Qori xalleefsan, adag oo haragga xoolaha markuu qallalo hilbaha looga hoolo laguna jilciyo; hiige.
riiji <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> 1. Wax liiliijin ama gilgilid. 2. Nafley nafaqo siin.	riirid <i>m.f.dh eeg riirid³.</i>
riijin <i>m.f.dh eeg riiji.</i>	riirnaan <i>m.f.dh eeg riiran. ld riirnaansho.</i>
riimid <i>m.f.dh eeg riin².</i>	riirnaansho <i>m.l/dh ld riirnaan.</i>
riin ¹ <i>m.l/d reen¹.</i>	riishad <i>m.dh (-do, m.l)</i> Bir yar, qoolaaban oo buntuqa xaggiisa hoose kui samaysan oo dib farta loogu riixo marka buntuqa xabbad laga ridayo.
riin ² <i>f.mg1 (-iimay, -iintay; -iimi)</i> <i>ld reen².</i>	riix ¹ <i>m.l</i> Jirro dad iyo xoolaha ku dhacda oo lafo xanuun leh; tuf.
riinje <i>m.l</i> Quwaaxa meseggada nooca la ruugo oo macaan biyo badanna leh; kiinje.	riix ² <i>f.g1 (-xay, -xdy)</i> Wax culus oo aan la qaadi karin xoog ku dhaqaajin.
riiq ¹ <i>m.l (-qyo, m.dh)</i> 1. Iligga intiisa cirridka ku dhex-jirta. 2. Birta faaska inteeda dhuuban ee daabka la dhex-geliyo.	riixaan <i>m.dh</i> Nagaar udgoon oo subagga lagu shiilo. <i>ld reexaan.</i>
riiq ² <i>m.dh</i> Adkeysiga loo yeesho orodka muddo dheer. <i>ld riir².</i>	riixan ¹ <i>f.mg1 (-xmay, -xantay; -xmi)</i> Wax, wax la riixay noqosho.
riiq ³ <i>f.g1 (-qay, -qday)</i> 1. Badar cajjiimid. 2. Dhuxul budlin si khad looga dhigo.	riixan ² <i>f.mg4 (-xnaa, -xnayd)</i> Wax la riixay ahaansho.
riiqan ¹ <i>f.mg1 (-qmay, -qantay; -qmi)</i> 1. Wax riiqmay noqosho (badar, dhuxul iwm). 2. Neef xoolaad wax caato la socon waayey noqosho.	riixasho <i>m.f.dh eeg riixo.</i>
riiqan ² <i>f.mg4 (-qnaa, -qnayd)</i> Wax la riiqay ahaansho (badar, dhuxul iwm).	riixdin <i>m.dh</i> 1. <i>ld riix¹.</i> 2. Riixidda wax meeshii uu ku sugnaa laga dhaqaajiyo. <i>ld riixtin.</i>
riiqasho <i>m.f.dh eeg riiqo.</i>	riixgub ¹ <i>m.l</i> Calaamad dab ah oo ka muuqata jirka qof ama neef xoolaad oo laga gubay cudurka riixa. <i>ld riixgubid.</i>
riiqid <i>m.f.dh eeg riiq³.</i>	riixgub ² <i>f.g1 (-bay, -btay)</i> Qof ama neef xoolaad cudurka riixa ka gubid.
riiqmid <i>m.f.dh eeg riiqan¹.</i>	riixgubid <i>m.f.dh eeg riixgub². ld riixguub¹.</i>
riiqnaan <i>m.f.dh eeg riiqan². ld riiqnaansho.</i>	riixid <i>m.f.dh eeg riix². ld riixis.</i>
riiqnaansho <i>m.l/dh ld riiqnaan.</i>	riixis <i>m.dh ld riixid.</i>
riiqo <i>f.g/mg3 (-qday, -qatay)</i> 1. <i>(f.g)</i> Khad dhuxul ka samaysasho. 2. <i>(f.mg)</i> Neef caato la socon waayid.	riixmid <i>m.f.dh eeg riixan¹.</i>
riiqriiqasho <i>m.f.dh eeg riiqriiqso. ld riiqriiqsi.</i>	riixnaan <i>m.f.dh eeg riixan². ld riixnaansho.</i>
riiqriiqsi <i>m.l ld riiqriiqsasho.</i>	riixnaansho <i>m.l/dh ld riixnaan.</i>
riiqriiqso <i>f.mg3 (-saday, -satay)</i> Nafley salka nuuxnuuxin si fadhiyu ugu hagaago.	riixo <i>f.g3 (-xdy, -xatay)</i> 1. Qof dhan wax u iidasho. 2. Wax dilindilleyasho.
riir ¹ <i>m.l</i> 1. Googo' laga jaro weel, maro si afkeedu u sinnaado. 2. Cayil ay keento dhalid la'aantu.	riixtin <i>m.dh ld riixdin.</i>
riir ² <i>m.dh ld riiq².</i>	rikaab <i>m.l/l rakaab.</i>
riir ³ <i>f.g1 (-ray, -rtay)</i> Weel, maro iwm askooda wax ka jarjarid si uu u sinnaado.	rikoor <i>m.l/(-rro, m.dh)</i> Qalab codka duuba, oo ku shaqeeya koronto ama bateriyo.
riiran <i>f.mg4 (-rnaa, -rnayd)</i> Weel, maro iwm wax la riiray ahaansho.	rillary <i>m.f.dh eeg rillee.</i>
riiraxanyo <i>m.dh ld riiraxyo.</i>	rillee <i>f.g2 (-leeyay, -laysay)</i> Qof raalli ka dhigid.
riiraxanyoo <i>f.mg3 (-ooday, -ootay) ld riiraxyo.</i>	rillo <i>m.dh</i> Raalli.
riiraxanyood <i>m.l ld riiraxyood.</i>	rimawarow <i>m.l</i> Dhimasho kedis ah oo ku timaadda idaha baad la'aan awgeed.
riiraxyo <i>m.dh</i> Qufac badan oo isdabajoogo oo ka dhasha xadanto ku dhacda hunguri cadka. <i>ld riiraxanyo.</i>	rimci <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Qof jug la siiyay darteed isku laabasho.
riiraxyoo <i>f.mg3 (-ooday, -ootay)</i> Qof riiraxyo dareemid. <i>ld riiraxanyoo.</i>	rimcin <i>m.f.dh eeg rimci.</i>
	rimi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> Dheddig ilma galeenkeeda ilmo gelin.

- rimic** *m.l.t (-cyo, m.dh)* 1. Wax lix iyo tobant meelood loo qaybiyay meeshood, "1/16". Tus. Hasha la shireystey rimic iga sii. 2. Dheeraad; suubis.
- rimid** *m.f.dh eeg rin.*
- rimin** *m.f.dh eeg rim.*
- riminrimo** *m.dh* Geedgaab leh caleemo yaryar oo markuu geelu daaqo ka qaado cudur qoorta jebiya.
- riminrinco** *m.dh* Geedgaab leh caleemo yaryar oo markaa uu geelu cuno cudur qoorta jebiyaa ku dhaco.
- rimman** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Nafley dheddig wax rimay ahaansho.
- rimmanaan** *m.f.dh eeg rimman. ld rimma-naansho.*
- rimmanaansho** *m.l/dh ld rimmanaan.*
- rimmay¹** *m.l (-yo, m.dh)* Ilmaggaleen; min.
- rimmay²** *m.dh.kh* Geela ama xoolaha inta rimman. *ld rimmayo.*
- rimmaybaarid** *m.dh* Baaridda neef dheddig oo lo' ah laga baaro rimmay.
- rimmaygacmeed** *m.l* Mino-ku-shubidda neef tabsan lagu shubo mino.
- rimmaya** *m.dh ld rimmay².*
- rin** *f.mg1 (-imay, -intay; -imi)* Nafley dheddig rimmay qaadid.
- rinji¹** *m.l (-yo, m.dh)* Midab; liin; asal; dheeh. *ld ranji¹.*
- rinji²** *f.g1 (-iyay, -iday, -iyi)* Dhoob hal midab ama ka badan ka kooban oo qalabka la adeegsado dusha laga mariyo si loogu qurxiyo ama mirirka looga ilaaliyo. *ld ranji², ranjiyee, rinjiyee.*
- rinjile** *m.l (-layaal, m.l/dh)* Qof wax rinjiyeenta yaqaan. *ld ranjile, ranjiye, rinjiye.*
- rinjiyan** *f.mg4 (-naa, -nayd)* Wax rinji la mariyey ahaansho. *ld rinjiyaysan.*
- rinjiyanaan** *m.f.dh eeg rinjiyan. ld rinjiya-naansho, rinjiyaysnaan, rinjiyaysnaan-sho.*
- rinjiyanaansho** *m.l/dh ld rinjiyanaan.*
- rinjiyayn** *m.dh ld rinjiyid.*
- rinjiyaysan** *f.mg4 (-snaa, -snayd) ld rinjiyan.*
- rinjiyaysnaan** *m.dh ld rinjiyanaan.*
- rinjiyaysnaansho** *m.l/dh ld rinjiyanaan.*
- rinjiye** *m.l ld rinjile.*
- rinjiyee** *f.g2 (-yeeyay, -yeysay) ld rinji².*
- rinjiyid** *m.f.dh eeg rinji². ld ranjiyayn, ranjiyid, rinjiyayn.*
- ris¹** *m.l* Caws gaaggaaban oo iduhu aad u jecel yihiin oo ka baxa meelaha biyo qabatinka leh.
- ris²** *m.dh* Geed laamo dhaadheer, dhuu-dhuubar oo guryaha carshaanta ah lagu dhisto.
- risaalad** *m.dh ld risaalo.*
- risaalo** *m.dh (-ooyin, m.l)* 1. Sharci diini ah oo Alle u soo dejiyo in dadku ku dhaqmaan Ilaahna ku caabudaan. 2. Dhambaal. *ld risaalad.*
- risaas** *m.dh ld rasaas.*
- risaasayn** *m.dh ld rasaasayn.*
- risaasee** *f.g2 (-seeyay, -saysay) ld rasaasee.*
- rishwaan** *m.dh* Cimaamad xariir ah oo waagi hore laga keeni jiray dalka Iiraan.
- risiq** *m.l ld risqi.*
- risqi** *m.l* 1. Quidka dadku ku noolaan karo. 2. Saamiga qof nolosha ku leeyahay. *ld risiq.*
- riwaayad** *m.dh (-do, m.l)* (riw.) Qiso suugaaneed taxan oo loo habeeyay hab masraxeed oo murti, heeso iwm laga helo oo ay dad matalaan.
- rixin** *m.l.u* Dad wada dhalasho aad isugu dhawi ka dhaxayso.
- rixli** *m.l ld raxli.*
- riyaal** *m.l (dhaq.)* Lacag waddamada Sucuudiga, Yaman, Imaaraadka iyo kuwo kale laga adeegsado.
- riyaaq¹** *m.l* Farxad iyo xaalad wanaagsan oo lagu jiro. *ld riyaqid.*
- riyaaq²** *f.mg1 (-qay, -qday)* U r.: wax dhacay ama la sameeyey aad ugu bogid.
- riyaaqid** *m.f.dh eeg riyaaq². ld riyaaq¹.*
- riyaax¹** *m.l* 1. Cudur dadka ku dhaca oo nafaqo la'aantu keento. 2. Jiirgo' iyo daal ka dhasha socodka dheer. *ld rigaax³.*
- riyaax²** *f.g/mg1 (-xay, -xday)* 1. (f.g) Qoryo, lafo iwm burburin. 2. (f.mg) Cudur nafaqo la'aani keentay qaadid. 3. (f.mg) Socod dheer dartii daal iyo jiirago' dareemid.
- riyaaxid** *m.f.dh eeg riyaax².*
- riyaggooleeye** *m.l* Geedgaab sida jeerinka u baxa oo dhirta daawada ka mid ah.
- riyakudduul** *m.dh* Dabayl qafiif ah oo dhaxan leh oo diraacdha dhacda.
- riyannuug¹** *m.l* 1. Orgi yar oo hooyadii nuuga. 2. Nin hungurixumo lagu dhalii-layo.
- riyannuug²** *m.dh.u* Abeeso-lugalay.
- riyaxire** *m.l* Geedgaab faalala oo xooluhu daaqaan waxna lagu daaweyyo.
- riyo** *m.dh (-ooyin, m.l)* Wax qofku hurddada ku arko.
- riyoo** *f.mg3 (-ooday, -ootay)* Hurdo dhexdeed riyo arkid.
- riyood** *m.f.l eeg riyoo.*
- RNA** *m.dh (baay.)* Iskudhis kakan oo orgaanik ah. Lagana helo unugyada nool kaas oo

saameeya samayska borotiin. Fayrasyada qaarkood, RNAdu waxa kale oo ay u tahay walax hiddo side.

rodh *m.l (-dhyo, m.l) (c.naf.l.)* Nooc ka mid ah qaabile unug oo xasaasi u ah ilayska oo laga helo retiinaha lafdhabarleyda. Rodhisku waxay ka koobanyihii midabsidaha rodhobsiin, waxaanay muhin u yihiin wax ku aragga ilayska dacifka ah. Rodhisku si saami ah uguma qaybsana ratiinaha, sababta oo ah waxay ka maqanyihii foofaha, waxaanay ka buu-xaan liidka ratiinaha.

rodol *m.l' (-llo, m.dh)* Halbeeg culayseed u dhigma 16 wiqiyadood (habka ingiriiska).

rog *f.g1 (-gay, -gtay)* 1. Wax afka ama dhinaca korreya u hoos marin; genbiyid; geddiyid. 2. Ka r.: ka qaadid; ka faydid. 3. Ka r.: alaab meel saaran ka dejin; ka wareejin. 4. Ku r.: ku daboolid; korka ka saarid; ku xirid. 5. Dib ugu laabid. 6. U r.: af af kale ku fasirid, ku tarjiumid. 7. Xoolo jaho foolkoodu aaddanaa jaho kale u jeedin.

rogaal¹ *m.l (-llo, m.dh)* 1. Faras ama rakuub aad u jarabaran. 2. U soo dabbaalidda meesha laga ugaarsanayo loo soo dabbaalo ugaar. 3. R. ah: nooc kooraha geela ka mid ah oo labada dacal ee afkeedu kor u taaganyahay. 4. Badinta qoraal lagu badiyo jikolostii.

rogaal² *m.l (xis.)* Tirada hal oo loo qaybiyey tiro ama tibaax kale. Tussale ahaan, rogaalka 2 waa 1/2; rogaalka x2 + 1 waa 1/x2 + 1. Taranka tibaax kasta iyo rogaalkeeda waa hal.

rogaal³ *f.mg1 (-aalay, -aashay)* 1. *ld rogaalcelin.* 2. Beer Carrageddiyid.

rogaalceli *f.g2 (-iyay, -isay)* Col meel uu weeraray mar kale ku noqosho.

rogaalcelin *m.f.dh eeg rogaalceli.* *ld rogaal³ (1), rogaalcelis.*

rogaalcelis *m.l ld rogaalcelin.*

rogaali *f.g2 (-iyay, -isay)* Koor qaab rogaal ah u sameyn.

rogaalid *m.f.dh eeg rogaal².*

rogaalin *m.f.dh eeg rogaali.* *ld rogaalis.*

rogaalis *m.l ld rogaalin.*

rogad *m.l ld rogasho.*

rogan¹ *f.mg1 (-gmay, -gantay)* 1. Wax dhankii hooseen lahaa sareeyo noqosho. 2. Sidiisiil hore wax ka duwan noqosho. 3. Fure hal mar sakatuuro ku wareegid. 4. Reer ama dad tirtirmid. 5. Ka r.: meel biyo ka dulundulcoobid.

rogan² *f.mg4 (-gnaa, -gnayd)* 1. Wax dhiniiciisa hoosee la sarraysiiyay ahaansho.

2. Wax gaadiid laga dejiyay ahaansho (rar). 3. Wax isteensal lagu badiyay ahaansho (qoraal). 4. Ku r.: wax, wax kale ku gambisan ahaansho. 5. Ka r.: wax meel agteeda ku sugan ahaansho.

rogasho *m.f.dh eeg rogo.* *ld rogad.*

rogbi *f.g2 (-iyay, -isay)* Harag rogob ka gurid. *ld rokbi, roqbi.*

rogrbin *m.f.dh eeg rogbi.* *ld rogbis, rokbin, rokbis, roqbin, roqbis.*

rogbis *m.l ld rogbin.*

rogid *m.f.dh eeg rog.* *ld rogis.*

rogis *m.dh ld rogid.*

rogmad *m.l ld rogmasho.*

rogmasho *m.f.dh eeg rogmo.* *ld rogmad.*

rogmid *m.f.dh eeg rogan¹.*

rogmo *f.mg3 (-maday, -matay)* 1. Wax qalibmay noqosho (baabuur). 2. Wax sidii ay ahaayeen si ka duwan noqosho. 3. Hoore wax karaya noqosho. 4. Nafley wax tirtirantay noqosho.

rognaan¹ *m.f.dh eeg rogan².* *ld rognaansho.*

rognaan² *m.l* U beddelidda hal isku naanays obtikeed loo beddelido mid kale.

rognaansho *m.l ld ld rognaan¹.*

rogo *f.g3 (-gtay, -gatay)* 1. Wax dhiniciisa sarreya hoos marsasho. 2. Qof la legday oo laga sarreoyo qofkii legday geddisasho. 3. Ka r.: alaab gaadiid saaran ka degsasho. 4. Ku r.: wax, wax qarin karo ku gambisasho.

rogob *m.l* 1. Hilib yaryar oo ku hara haragga neef la qalay. 2. Mullaax. *ld rokob, roqob.*

rogobsad *m.l ld rogobsasho, rogob, roqb.*

rogobsasho *m.f.dh eeg rogobso.* *ld rogob-sad, rogobi, roqobsad, roqobsasho, ro-qobsi.*

rogobsi *m.l ld rogobsad, roqobsasho.*

rogobso *f.g3 (-saday, -satay)* Harag rogob ka gurasho. *ld roqobso.*

rogrog¹ *m.l* 1. Gedgeddinta wax la gedgeddiyo. 2. Caano yar oo weel la culay carka looga bi'iyo.

rogrog² *f.g1 (-gay, -gtay)* 1. Wax gedgeddin. 2. Lacag yar ganacsi ku samayn. 3. Weel la culay caano yar car uga bi'in.

rogrogad *m.l ld rogrogasho.*

rogrogasho *m.f.dh eeg rogrogoso.* *ld rog-rogad.*

rogrogid *m.f.dh eeg rogrog².*

rogrogo *f.mg3 (-gtay, -gatay)* Lacag yar ku mushtarid.

rokbi *f.g2 (-iyay, -isay)* *ld rogbi.*

rokbin *m.dh ld rogin.*

rokob *m.l ld rogob.*

roob *m.l (-bab, m.l) (fis.)* Dhisco biyo ah oo kala baxsan oo ku da'a dhulka kana soo da'a

daruuraha, waxaana sameeya qaboob-ka xarfadka ku dhaca uumi biyoodka gibilka.	rookee <i>f.g2 (-keeyay, -kaysay)</i> Wax rooko ka dhigid.
roob ka jeed <i>m.l (-bab ..., m.l)</i> Meel celceliska roobka ay heshaa uu yaryahay maxaa yeelay silsillo buuro ah ayaa ka xira dabaylaho roobka keena ee meeshaas ka dhaca.	rooko <i>m.dh</i> Joojinta la joojiyo wax isticmaalkooda.
roobabbow <i>m.l</i> Wakhti roob da ayo.	roomad <i>m.dh (-do, m.l)</i> Ul dheer, dhumuc weyn oo guryaha miyiga iyo carshaanta lagu dhiso.
roobban <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Dhul wax roob helay ahaansho.	roon <i>f.mg4 (-naa, -nayd)</i> Cid aan dhibaato qabin ahaansho.
roobbanaan <i>m.f.dh eeg</i> roobban. <i>ld</i> roobbanaansho.	roonaan <i>m.f.dh eeg</i> roon. <i>ld</i> roonaansho.
roubbanaansho <i>m.l/dh ld</i> roobbanaan.	roonaansho <i>m.l/dh eeg</i> roonow. <i>ld</i> roonaan.
roobbeeg <i>m.l (-gyo, m.dh)</i> Qalab lagu cabbiro heerka roob da ay.	roonayn <i>m.f.dh eeg</i> roonee.
roob-deyreed <i>m.l (-roobab ..., m.l) (c.cimi.)</i> Mid ka mid ah labada roob ee ugu badan roobabaka ka da'a Bariga Afrika, sannadkii, laga billaabo Oktoobar ilaa Disembar.	roone <i>m.l</i> Ilaaah; Eebbe.
roobdhaxaad <i>m.l/R. ah: hal riman oo sidkeedii kala bar marayo.</i>	roonee <i>f.g2 (-neeyay, -naysay)</i> Wax kordhin.
roobdoon¹ <i>m.dh</i> Baryo banbax leh oo Alle roob lagu weyddiisto.	roonow <i>f.mg3 (-naaday, -naatay)</i> Wax roon noqosho.
roobdoon² <i>f.mg1 (-nay, -ntay)</i> Alle roob weyddiisasho.	roor¹ <i>m.l</i> 1. Orod. 2. Jirjiroole. 3. Cudur maskaxed geela ku dhaca oo la rumaysanyahay in uu ka qaado qaniinyada jirjiroolaha.
roobdoonid <i>m.f.dh eeg</i> roobdoon ² .	roor² <i>f.mg1 (-ray, -rtay)</i> 1. Orod samayn. 2. Cinjir, xarig iwm isku soo ururid. 3. La r.: nin naag uu guur ka rabo la baxsasho.
roobgaras <i>m.l</i> Roob xilliga diraacdha ah da'a.	roori <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> 1. Xarig siriq leh xoog u dhufasho si uu u guntamo. 2. Cinjir, xarig, iwm isku ururin.
roob-gu'eed <i>m.l (-bab ..., m.l) (c.cimi.)</i> Mid ka mid ah labada roob ugu waaweyn midkood oo sannadkii laga helo Afrikada Bari, kaas oo da'a inta u dhexeysa bilaha Febraayo iyo May.	roorid <i>m.f.dh eeg</i> roor ² .
roobi <i>f.mg2 (-iyay, -isay)</i> 1. Roobdoon akhriyid. 2. Roob saadaalin.	roorin <i>m.f.dh eeg</i> roori.
roobin <i>m.f.dh eeg</i> roobi.	roorsad <i>m.l ld</i> roorsasho.
roobladhac <i>m.l</i> Cayayaan jurmi yar oo midab guduudan leh oo kudkudaha u eg oo la arko marka roob da'o kaddib.	roorsasho <i>m.f.dh eeg</i> roorso. <i>ld</i> roorsad, roorsi.
roobraac¹ <i>m.l/U</i> guuridda loo guuro meel roob ka da'ay.	roorsi <i>m.l ld</i> roorsasho.
roobraac² <i>f.mg1 (-cay, -cday)</i> Nafley meel roob ka da'ay aadid.	roorso <i>f.g3 (-saday, -satay)</i> Rati qooqan hal cayrasho si uu u abaahiy.
roobraacid <i>m.f.dh eeg</i> roobraac ² .	rooti <i>m.l</i> Cunto ka samaysan bur cajiman, khamiir iyo waxyaalo kale oo marka la jarjaro foorno lagu dubto.
roobsad <i>m.l ld</i> roobsasho.	rootile <i>m.l (-layaal, m.l/dh)</i> 1. Qof rootiga iibiya. 2. Meesha rootiga lagu gado.
roobsasho <i>m.f.dh eeg</i> roobso. <i>ld</i> roobsad.	rooxaan <i>m.dh.u</i> Jinniyo la aaminsan yahay inay u shaqeeyaan wadaaddada qaarkood. <i>ld ruuxaan</i> .
roobso <i>f.mg3 (-saday, -satay)</i> Roob helid.	rooxo <i>m.dh</i> Geedsaar leh caleemo balballaaran, miro kuwa yaanyada waa-weyn u eg oo la cuno.
roobsugow <i>m.l</i> Furuuruc yaryar oo oogada dadka ka soo yaaca waqtiga kulaylaho ah; xaraarad.	roqbi <i>f.g2 (-iyay, -isay)</i> <i>ld</i> roqbi.
roogsasho <i>m.f.dh eeg</i> roogso. <i>ld</i> roogsi, rorogasho, rorogi.	roqbin <i>m.dh ld</i> roqbin, rogbis.
roogsi <i>m.l ld</i> roogsasho.	roqbis <i>m.l ld</i> roqbin.
roogso <i>f.mg3 (-saday, -satay)</i> 1. Qof fadhiyey istaagid. 2. Qof socda joogsasho. <i>ld</i> rorogso.	roqob <i>m.dh (-byo, m.dh)</i> <i>ld</i> roqob.
rookayn <i>m.f.dh eeg</i> rookee.	roqobsad <i>m.l ld</i> roqobsasho, roqob, roqobsasho.
	roqobsasho <i>m.dh ld</i> roqobsasho, roqobsad.
	roqobsi <i>m.l ld</i> roqobsasho, roqobsad, roqobsasho.
	roqobso <i>f.g3 (-saday, -satay)</i> <i>ld</i> roqobso.
	roqor <i>m.dh (-qro, m.dh)</i> Buro yar.

rorog ¹ <i>m.l</i> Istaag. <i>ld</i> rogorogid.	rudhsiiin <i>m.db ld</i> rudsiin.
rorog ² <i>f.mg1</i> (-rgay, -rogay; -rgi) Taagnaan ku sugaran.	rudid <i>m.f.db eeg</i> rud. <i>ld</i> rudhid, rudhis, rudis.
rorogid <i>m.f.db eeg</i> rorog ² . <i>ld</i> rogorog ¹ .	rudis <i>m.db ld</i> rudid.
rorogsasho <i>m.db ld</i> roogsasho.	rudmo <i>m.db</i> (-ooyin, <i>m.l</i>) In cunto ah oo hal mar ilkaha lagu goosto. <i>ld</i> rudhmo.
rorogsi <i>m.l ld</i> roogsasho.	rudnaan <i>m.f.db eeg</i> rudan. <i>ld</i> rudnaansho, rudhnaan, rudhnaansho.
rorogso <i>f.mg3</i> (-saday, -satay) <i>ld</i> roogso.	rudnaansho <i>m.l/dh ld</i> rudnaan.
rowle <i>m.l</i> (-layaal, <i>m.l/dh</i>) Qof aan xoog sanayn oo dadka kale ku dul nool; mashaqeyste.	rudsii <i>f.lg2</i> (-iiyay, -isay) Nafley cunto uu ridmo ka goosto siin. <i>ld</i> rudsii.
rubac <i>m.l ld</i> rubuc.	rudsiiin <i>m.f.db eeg</i> rudsii. <i>ld</i> rudhsiiin.
rubad <i>m.db</i> 1. Cunaha nafleyda. 2. Naf; ruux.	ruduc ¹ <i>m.l</i> Sooh dhaclaha u eg oo dun ama mayrax ka samaysan. <i>ld</i> ruddid.
rubbaan <i>m.l</i> (-nno, <i>m.db</i>) 1. Naakhuudaha markabka ama doonida. 2. Ninka doonyaha ama maraakiibta dekedaha ku xira.	ruduc ² <i>f.g1</i> (-dcay, -ducday; -dci) Dun ama mayrax sida dhaclaha oo kale u soohid.
rubbad <i>m.db ld</i> rubbiyad.	ruducsan <i>f.mg4</i> (-naa, -nayd) Wax la rudcay ahaansho (dun ama mayrax).
rubbiyad <i>m.db</i> (-do, <i>m.l</i>) (<i>dhaq</i>) Lacag waddanka Hindiya iyo Baakistaan laga isticmaalo. <i>ld</i> rubbad.	ruducsanaan <i>m.f.db eeg</i> ruducsan. <i>ld</i> rudsanaansho.
rubi <i>m.l.t</i> Wax afar meelood oo is le'eg loo qaybshay meeshood; rubuc; waax. Tus. "Waa sagaalkii iyo r"; "R. kiilo bariis ah". <i>ld</i> rubuc, rubuc.	ruducsanaansho <i>m.l/dh ld</i> ruducsanaan.
rubisaar ¹ <i>m.l</i> Faa'iiddada la dul saarto lacag la is amaahiyey; dulsaar; korsaar; dhee. <i>ld</i> ribisaar ¹ .	rug <i>m.db</i> (-go, <i>m.l</i>) 1. Meel la deggan yahay; guri. 2. Xarun.
rubisaar ² <i>f.lg1</i> (-ray, -rtay) Lacag dulsaar leh cid amaahin. <i>ld</i> ribisaar ² .	rug caafimaad <i>m.db</i> (-go ..., <i>m.l</i>) 1. Qayb isbitaal ka mid ah oo gaar u ah daaweynta cudur khaas ah ama bukaan-socod-eegto ah. 2. Qayb isbitaal ka mid ah oo ay isugu yimaadaan barayaal, arday iyo bukaanno si loogu baaro looguna daaweyyo bukaanna-da.
rubisaarasho <i>m.f.db eeg</i> rubisaaro.	rug ¹ <i>m.dh.sh.r</i> Erey tilmaamaya wax dhacay dhawaqaqis.
rubisaarid <i>m.f.db eeg</i> rubisaar ² . <i>ld</i> ribi-saarid.	rug ² <i>f.g1</i> (-gay, -gtay) Wax, wasakh dusha kaga dheggan ka xoqid.
rubisaaro <i>f.lg3</i> (-rtay, -ratay) Lacag dulsaar saarasho.	rugasho <i>m.f.db eeg</i> rugo.
rubuc <i>m.l</i> (-cyo, <i>m.db</i>) <i>ld</i> rubi.	rugayn <i>m.f.db eeg</i> rugee.
rucle <i>m.l</i> Orod aan la dheeraanayn oo dadku ordo.	rugee <i>f.g2</i> (-geeyay, -gaysay) Meel wax la degganyahay ka dhigid.
ruclee <i>f.mg2</i> (-leeyay, -leysay) Si rucle ah u ordid (qof).	rugid <i>m.f.db eeg</i> rug ² .
rucleyn <i>m.f.db eeg</i> ruclee. <i>ld</i> rucleys.	rugni <i>m.l ld</i> rukni.
rucleys <i>m.l ld</i> rucleyn.	rugo <i>f.mg3</i> (-gtay, -gatay) Ku r.: wax ku xoqasho (nafley).
rucub <i>m.l</i> (-byo, <i>m.db</i>) Wax badan oo is haysta isku meelna ku yaal sida miraha, ubaxa iwm.	rugorugo <i>m.l</i> Sisin mooye lagu tumay oo inta biyo lagu daro waambaha lagu iidaan-to.
rud <i>f.g1</i> (-day, -dday) Nafley hal mar ilkaha cunto ku goosasho. <i>ld</i> rudh.	rugrug <i>m.dh.sh.r</i> Codka uu sameeyo dhaqdhaqaqa wadnuhu.
rudan <i>f.mg4</i> (-dnaa, -dnayd) Cunno wax la rudy ahaansho. <i>ld</i> rudhan.	rugruglee <i>f.mg2</i> (-leeyay, -leysay) Wadne aad u dhaqdhaqaqaqid.
rudcid <i>m.f.db eeg</i> rудид. <i>ld</i> ruduc ¹ .	rugrugleyn <i>m.f.db eeg</i> rugruglee.
rudh <i>f.g1</i> (-udhay, -uddhay) <i>ld</i> rud.	ruji <i>f.g2</i> (-iyay, -isay) 1. Geed dhulka xoog uga fujin. 2. Ku r.: cid nabar xoog ugu dhufasho.
rudhan <i>f.mg4</i> (-dhnaa, -dhnayd) <i>ld</i> rudan.	rujin <i>m.f.db eeg</i> ruji. <i>ld</i> rujis.
rudhid <i>m.db ld</i> rudid.	rujis <i>m.l ld</i> rujin.
rudhis <i>m.db ld</i> rudid.	rujub <i>m.l</i> (-byo, <i>m.db</i>) Maroodi lab oo hanaqaad ah oo ka takooran raxantiisa.
rudhmo <i>m.db</i> (-ooyin, <i>m.l</i>) <i>ld</i> rudmo.	
rudhnaan <i>m.db ld</i> rudnaan.	
rudhnaansho <i>m.l/dh ld</i> rudnaan.	
rudhsii <i>f.lg2</i> (-iiyay, -isay) <i>ld</i> rudsii.	

rukni *m.l (-iyo, m.db)* 1. Tiiarka diinta Islaamka mid ka mid ah. 2. Tiiarka guriga uu ku taaganyahay mid ka mid ah. 3. Tiiarka salaadda mid ka mid ah. *ld rukni, rukun¹ (3).*

rukumad *m.l ld rukumasho.*

rukuman *f.mg4 (-mnaa, -mnayd)* 1. Wax si joogto ah loo helo ahaansho. 2. Ku r.: tir iwm wax meel ku dhaaban ahaansho.

rukumasho *m.f.db eeg rukumo. ld ruku-mad.*

rukumid *m.f.db eeg rukun².*

rukumnaan *m.f.db eeg rukuman. ld rukum-naansho.*

rukumnaansho *m.l/dh ld rukumnaan.*

rukumo *f.g3 (-untay, -umatay)* Qof wax rukun ka dhigasho.

rukun¹ *m.l (-ummo/-nno, m.db)* 1. Cid si joogta ah badeeco u qaadata ama ku keenta. 2. Badeeco si joogta ah loo qaato ama loo geeyo. 3. *ld rukni (2).* Tii.

rukun² f.g1 (-umay, -untay; -umi) U r.: cid si joogto ah wax u siin.

rukuuc¹ *m.l/dh (-co, m.l/dh)* Jilbo-qabsashada uu qof tukanaya sameeyo isaga oo foorarsanaya. *ld rakuuc¹.*

rukuuc² *f.mg1 (-cay, -cday)* Qof tukanaya jilbo-qabsasho isaga oo foorarsanaya. *ld rakuuc².*

rukuucid *m.f.db eeg rukuuc². ld rakuucid.*

rukuucsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Rukuucay ahaansho (qof). *ld rakuucsan.*

rukuucsanaan *m.f.db eeg rukuucsan. ld rakuucsanaan, rakuucsanaansho, ru-kuucsanaansho.*

rukuucsanaansho *m.l/dh ld rukuucsanaan.*

rumayn *m.f.db eeg rumee.*

rumaysad *m.l ld rumaysasho.*

rumaysan *f.g4 (-snaa, -snayd)* Qof wax aaminsan ahaansho.

rumaysasho *m.f.db eeg rumayso. ld rumay-sad, rumaysi.*

rumaysi *m.l ld rumaysasho.*

rumaysnaan *m.f.db eeg rumaysan. ld ru-maysnaansho.*

rumaysnaansho *m.l/dh ld rumaysnaan.*

rumayso *f.g3 (-stay, -satay)* Wax jiritaankooda dhab u qaadasho.

rumee *f.g2 (-meeyay, -maysay)* 1. Wax run ka dhigid. 2. Wax run u qaadasho.

rumeynta Anarism *m.db (siyaa.)* Siyaasadda aaminsan dhamaan awood iyo sharciyada dawlahada ama ururrada in lagu beddelo dadka ama kooxo u wada shaqeynaya si xor ah.

rummaan¹ *m.l* 1. Geedgaab la beero oo caleemo balballaaran, ubax iyo miro macaan oo la cuno leh. 2. Miraha geedka rumaanka. 3. Qof xabsi ku jira oo xukun sugaya. 4. Nooc ka mid ah sariirihii hore oo alwaaxda qurxan oo la xardhay ka samaysan, oo leh rukummo kor u dhaa-dheer.

rummaan² *m.db* Maro midabkeedu isugu jiro madow guduud iyo caddaan arna garbasaar ama guntiino ahaan loo istic-maaloo.

rummay *m.l (-yo, m.db)* Qori qoyan oo dhirta qaarkeed laga goosto oo ilkaha lagu sifaysto.

rummayan *f.mg4 (-ynaa, -ynayd)* Wax rummay lagu nadiifiyey ahaansho (ilko).

rummayasho *m.f.db eeg rummayo.*

rummaynaan *m.f.db eeg rummayan. ld rummaynaansho.*

rummaynaansho *m.l/dh ld rummaynaan.*

rummayo *f.mg3 (-yday, -yatay)* Qof rummay ilkaha ku nadiifshasho. *ld rum-mayo.*

rummaysad *m.l ld rummaysasho.*

rummaysan *f.mg4 (-snaa, -snayd)* *ld ru-maysan.*

rummaysasho *m.f.db eeg rummayso. ld rummaysad, rummaysi.*

rummaysi *m.l ld rummaysasho.*

rummayso *f.mg3 (-stay, -satay)* *ld rum-mayo.*

rumoobid *m.f.db ld rumow.*

rumow *f.mg1 (-oobay, -owday; -oobi)* Hadal run noqosho.

run *m.db* Wax xaqiiqo ah oo la hubo.

run sugid *m.db* Awood ka xoroobidda qof kale aad jeceshahay.

rundud¹ *m.l ld hundhur¹.*

rundud² *f.mg1 (-day, -dday)* *ld hundud²; ld hundhur².*

runduditid *m.f.db eeg rundud². ld hunduditid.*

rundudsan *f.mg4 (-naa, -nayd)* Qof, wax runduda ahaansho.

rundudsanaan *m.f.db eeg rundudsan. ld rundudsanaansho.*

rundudsanaansho *m.l/dh ld rundudsanaan.*

rundudsasho *m.f.db eeg rundudso.*

rundudsashi *m.l ld rundudsasho.*

rundudso *f.mg3 (-saday, -satay)* Ciil iyo murugo darteed gorodda la laallaadin.

rundudsasho *m.l ld rundudsasho.*

runley *m.db (-yo, m.db)* Naag had iyo jeer runta sheegta.

runlow *m.l (-wyo, m.db)* Nin had iyo jeer runta sheegta.

runnimo *m.db* Run ahaansho.

runsheeg *m.l ld runsheegid.*

runsheegid *m.db* Sheegidda xaqiiqada. *ld runsheeg.*

ruq¹ <i>m.dh</i> R. ah: neef xoolo ah oo caato la kici waayay. <i>ld ruqo¹</i> .	ruub¹ <i>m.dh</i> 1. Bir yar, dhuubar, daab leh oo saanta kabaha laga tolo lagu dalooliyo. 2. Dhul bacaad badan oo marka lagu socdo cagta hoos u gasha.
ruq² <i>f.mg1</i> (-qay, -qday) Geed wax xiddiddadiisu dhulka ka soo wada fuqeent noqsho.	ruub² <i>f.lg1</i> (-bay, -btay) Wax meel bacaad, dambas iwm dhixgeliin. <i>ld ruubi</i> .
ruqaansad <i>m.l ld ruqaansasho</i> .	ruubad <i>m.l ld ruubasho</i> .
ruqaansasho <i>m.f.dh eeg</i> ruqaanso. <i>ld ruqaansad, ruqaansi, ruuqaansad, ruuqansasho</i> .	ruubasho <i>m.f.dh eeg</i> ruubo. <i>ld ruubad</i> .
ruqaansi <i>m.l ld ruqaansasho</i> .	ruubi <i>f.lg2</i> (-iyay, -isay) <i>ld ruub²</i> .
ruqaanso <i>f.mg3</i> (-saday, -satay) 1. Neef geel ah kicid isku dayid. 2. Nafley fadhidha kuurkuursi samayn. <i>ld ruuqaanso</i> .	ruubid <i>m.f.dh eeg</i> ruub ² . <i>ld ruubin, ruubis</i> .
ruqasho <i>m.f.dh eeg</i> ruqo ² .	ruubin <i>m.dh ld ruubid</i> .
ruqid <i>m.f.dh eeg</i> ruq ² .	ruubis <i>m.dh ld ruubid</i> .
ruqo¹ <i>m.dh</i> Qof ama neef xoolaad oo aad caato u ah.	ruubo <i>f.mg3</i> (-btay, -batay) Ciid jilicsan iwm dhixgeliid, ku dhix librid.
ruqo² <i>f.mg3</i> (-qday, -qatay) Qof ama neef xoolaad aad u caatoobid.	ruud <i>m.dh.u</i> Qoryo waaweyn oo dogobta laga jeexjeexo dabkana lagu shito.
ruqsad <i>m.dh ld ruqso¹</i> .	ruug¹ <i>m.l</i> (-gag, <i>m.l</i>) 1. Meesha ay iska galaan bowdada iyo dhuuhunka; jilib; low. 2. Madaxa kuusan ee laba lafood iska galaan.
ruqsasho <i>m.f.dh eeg</i> ruqso ² .	ruug² <i>f.g1</i> (-gay, -gtay) 1. Wax adag calaalid. 2. Arrin si wanaagsan uga baaraandegid.
ruqsayn <i>m.f.dh eeg</i> ruqsee.	ruugaami <i>f.mg2</i> (-iyay, -isay) Jaan iyo jiib cayaar la raacid.
ruqsaysyo <i>f.mg3</i> (-stay, -satay) Qof shaqo ka tegid.	ruugaamin <i>m.f.dh eeg</i> ruugaami. <i>ld ruu-gaamis</i> .
ruqsee <i>f.g2</i> (-seeyay, -saysay) Qof ruqso siin.	ruugaamis <i>m.l ld ruugaamin</i> .
ruqso¹ <i>m.dh</i> (-ooyin, <i>m.l</i>) 1. Idan; fasax. 2. Shaqo ka fariisiin qof hawshii uu hayey laga fariisiyo. 3. Warqad ay ku qorantahay oggolaasho wax reebban. <i>ld ruqsad</i> .	ruugaan <i>m.dh</i> Habka jiib, jaan iyo sacab isku dubbahacsani u dhadhammaan.
ruqso² <i>f.g3</i> (-saday, -satay) Geed si xoog leh dhul uga siibasho.	ruugan <i>f.mg4</i> (-gnaa, -gnayd) Wax la ruugay ahaansho.
ruqur¹ <i>m.dh</i> (-qro, <i>m.l</i>) (bot.) Botani ahaan fuf aan qaangaadh ahayn oo isku cufan oo leh jirrid gaaban oo bixisa caleemo yar yar oo laalaaban, caleemaha dusha ee ruqurtu inta badan waa jidhif oo kale waxayna ilaalisa caleemaha gudaha ee jilicsan.	ruugcadde <i>m.l</i> (-dayaal, <i>m.l/dh</i>) Nin da' weyn oo karti iyo waaya-aragnimo badan leh.
ruqur² <i>m.dh</i> (-qro, <i>m.l</i>) (bot.) Botani ahaan fuf aan qaangaadh ahayn oo isku cufan oo leh jirrid gaaban oo bixisa caleemo yar yar oo laalaaban, caleemaha dusha ee ruqurtu inta badan waa jidhif oo kale waxayna ilaalisa caleemaha gudaha ee jilicsan.	ruugid <i>m.f.dh eeg</i> ruug ² .
ruquus¹ <i>m.l ld raquus¹</i> .	ruuigmaraar <i>m.l</i> (-rro, <i>m.dh</i>) Oday xooggan.
ruquus² <i>f.g1</i> (-say, -stay) <i>ld raquus²</i> .	ruugnaan <i>m.f.dh eeg</i> ruugan. <i>ld rug-naansho</i> .
ruquusid <i>m.dh ld raquus¹, raquusid</i> .	ruugnaansho <i>m.l/dh ld ruugnaan</i> .
rushayn <i>m.f.dh eeg</i> rushee. <i>ld rushays</i> .	ruum <i>m.l</i> Nooc khamrada ka mid ah oo aalkolkoo ku badan yahay.
rushays <i>m.l ld rushayn</i> .	ruumi <i>m.l</i> Nooc gogosha guryaha dhulkooda lagu fidsado ka mid ah oo qurxan, adag oo dhogor leh.
rushaysan <i>f.mg4</i> (-snaa, -snayd) Dhul wax biyo si habaysan loogu bilbilay ahaansho.	ruun <i>m.l</i> (-uuman, <i>m.l</i>) Meel degaan ku habboon.
rushaysasho <i>m.f.dh eeg</i> rushayso.	ruunbax <i>m.l</i> Cagaar badan oo ku yaal meel la degi jiray.
rushaysnaan <i>m.f.dh eeg</i> rushaysan. <i>ld ru-shaysnaansho</i> .	ruuq¹ <i>f.g1</i> (-qay, -qday) Cunno qoyan oo jilicsan, afka ku cunid, ku bashuuqasho.
rushaysnaansho <i>m.l/dh ld rushaysnaan</i> .	ruuqaansad <i>m.l ld ruqaansasho</i> .
rushaysyo <i>f.g3</i> (-stay, -satay) Qof meel biyo ku bilbilasho.	ruuqaansho <i>m.dh ld ruqaansasho</i> .
rushee <i>f.g2</i> (-sheeyay, -shaysay) Dhul biyo si habaysan ugu bilbilid.	ruuqaansi <i>m.l ld ruqaansasho</i> .
	ruuqaanso <i>f.mg3</i> (-saday, -satay) <i>ld ruqaanso</i> .
	ruuqid <i>m.f.dh eeg</i> ruuq.
	ruur <i>m.l.kh</i> R. ah: dad, alaab iwm oo da' weyn gaaray.

ruuri *f.g2 (-iyay, -isay)* Wax gaboobay xannaaneyn.

ruurin *m.f.db eeg ruuri.*

ruus *m.l R.* ah: fadhiid.

ruux *m.l 1. Naf.* 2. Qof.

ruuxaan *m.db ld rooxaan.*

ruuxgoo *f.g2 (-ooyay, -oysay)* Nafley nafta ka qaadir.

ruuxgoyn *m.f.db eeg ruuxgoo.*

ruuxi¹ *m.l.kh* Waxyaalaha qarsoon ee dadku aaminsan yihiin jiritaankooda.

ruuxi² *f.g2 (-iyay, -isay)* Nafley dhimanaysa naf ka dhawrid.

ruuxin *m.f.db eeg ruuxi².*

rux *f.g1 (-xay, -xday)* 1. Haan caano ku jiraan lulid si subag looga dhaliyo. 2. Wax gilgilid.

ruxad *m.l ld ruxasho.*

ruxan¹ *f.mg1 (-xmay, -xantay)* Wax la ruxay noqosho (laan geed, haan caano ku jiraan iwm). *ld ruxmo.*

ruxan² *f.mg4 (-xnaa, -xnayd)* Haan caano ku jiraan wax la ruxay ahaansho.

ruxasho *m.f.db eeg ruxo.* *ld ruxad.*

ruxid *m.f.db eeg rux.*

ruxmasho *m.f.db eeg ruxmo.*

ruxmid *m.f.db eeg ruxan¹.* *ld ruxmasho.*

ruxmo *f.mg3 (-maday, -matay)* *ld ruxan¹.*

ruxnaan *m.f.db eeg ruxan².* *ld ruxnaansho.*

ruxnaansho *m.l/đh ld ruxnaan.*

ruxo *f.g/mg3 (-xday, -xatay)* 1. (*f.g*) Qof, wax hilasho. 2. (*f.g*) Qof, haan caano ku lulasho. 3. (*f.mg*) Wax iskood u lulasho ama gilgilasho.